

Koncernrisiko- rapport 2022

 Arbejdernes Landsbank

Indhold

- 03** Koncernen Arbejdernes Landsbank
- 05** Risikostyring
- 13** Kapital- og solvensbehov
- 22** Kreditrisiko
- 33** Markeds- og likviditetsrisiko
- 40** Operationel risiko og øvrige risici

Arbejdernes Landsbank

**Koncernen
Arbejdernes
Landsbank**

Koncernen Arbejdernes Landsbank

Koncernen er en landsdækkende koncern, som tilbyder relevante og konkurrencedygtige finansielle produkter og ydelser kombineret med kompetent rådgivning til private, foreninger og virksomheder.

De to banker i koncernen drives som to selvstændige banker med hver sit fokus og brand. Fælles for hele koncernen er et øget fokus på fortsat kundetilgang og at styrke positionen på markedet.

Koncernen Arbejdernes Landsbank omfatter virksomhederne:

- A/S Arbejdernes Landsbank (moderselskab)
- Vestjysk Bank A/S (dattervirksomhed)
- AL Finans A/S (dattervirksomhed)
- Ejendomsselskabet Sluseholmen A/S (dattervirksomhed)

A/S Arbejdernes Landsbank ejer knap 73 pct. af Vestjysk Bank A/S, mens AL Finans A/S og Ejendomsselskabet Sluseholmen A/S er 100 pct. ejet af moderselskabet.

A/S Arbejdernes Landsbank

Arbejdernes Landsbank er en landsdækkende full-service bank for private, foreninger og små og mellemstore virksomheder. Banken bygger sit forretningsgrundlag på sunde værdier.

Arbejdernes Landsbank arbejder systematisk og strategisk med at udvikle en handlekraftig og kundeorienteret kultur. Bankens kultur er afgørende for fastholdelse og udvikling af bankens unikke position – både over for kunder og i forhold til at være en attraktiv arbejdsplads. Arbejdernes Landsbank ser en klar sammenhæng mellem strategi og kultur.

Vestjysk Bank A/S

Vestjysk Bank har strategisk fokus på at være Danmarks stærkeste lokalbank, der rådgiver privat- og erhvervs-kunder lokalt og regionalt. Vestjysk Bank ønsker at være en attraktiv samarbejdspartner i relation til både privat- og erhvervs-kunder.

Vestjysk Bank vil styrke positionen som erhvervslivets bank og vil gå målrettet efter virksomhederne i bankens markedsområde.

Vestjysk Bank har stor ekspertise inden for fiskeri og landbrug og vil satse endnu mere på fiskeri. Banken åbnede den 3. januar 2022 et kompetencecenter, som alene er målrettet fiskerierhvervet. Grundet bankens stærke forankring i det vestjyske, er fiskeriet en branche, hvor Vestjysk Bank igennem mange år har opbygget stor ekspertise og en betydelig kundeportefølje.

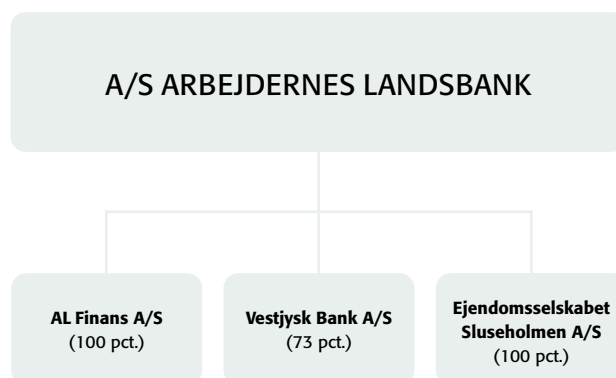
Banken har endvidere besluttet at oprette en enhed med fokus på vedvarende energi og forventer en vækst i forretningsomfanget på dette område.

AL Finans A/S

AL Finans er et finansieringsselskab, der tilbyder finansieringsløsninger til private og virksomheder. Til private tilbyder virksomheden primært billån og -leasing. Til virksomheder tilbyder virksomheden factoring, fakturakøb og bil-leasing. AL Finans ønsker at opbygge gode kunderelationer ved hjælp af tæt dialog og samarbejde.

Ejendomsselskabet Sluseholmen A/S

Selskabet er et ejendomsselskab, som opfører et nyt hovedsæde til Arbejdernes Landsbank og AL Finans.

Risikostyring

Den overordnede risikostyring

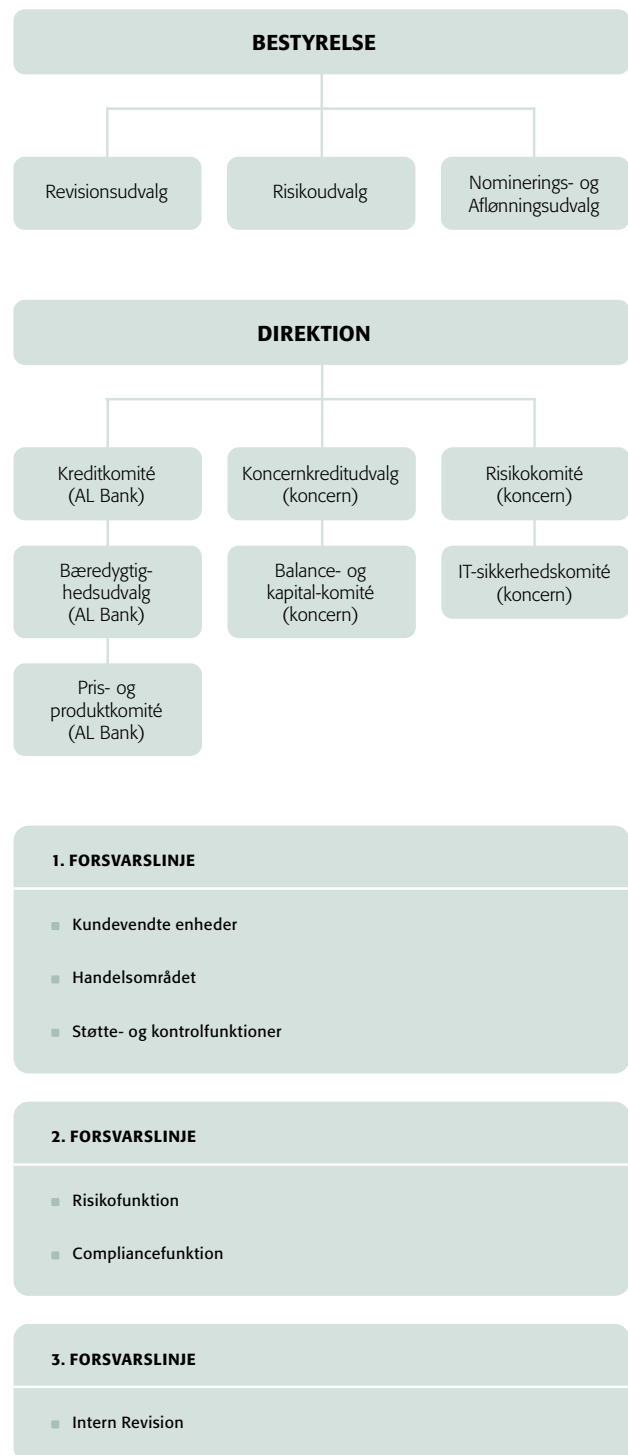
Den strategiske ambition med koncernens risikostyring er, at koncernen skal forblive en stærk finansiel koncern for ejere, kunder og samfundet. Der lægges i den forbindelse vægt på, at koncernen er bevidst om og har styr på de risici, som koncernen er eksponeret overfor, som følge af den vedtagne forretningsmodel. Følgende risici anses som de væsentligste:

- Kreditrisiko
- Markedsrisiko
- Likviditetsrisiko
- Operationel risiko, herunder IT-sikkerhed, outsourcing- og hvidvaskrisiko

Oplysningerne i koncernrisikoreporten vedrørende risikostyring omfatter koncernen. Der er ikke forskelle i konsolideringsgrundlaget til regnskabsmæssige formål og konsolidering i henhold til CRR-forordningen.

Governance-strukturen er illustreret i figur 1 og uddybes i det følgende.

Figur 1
Organisationsdiagram for styring af risici

Den overordnede struktur for risikostyring i koncernen tager sit udgangspunkt i følgende:

- Forretningsmodellen for koncernen inkluderer AL Finans, Sluseholmen og Vestjysk Bank, der drives som et selvstændigt børsnoteret pengeinstitut med egen forretningsmodel inden for koncernens rammer.
- Bestyrelsen i Arbejdernes Landsbank har fastlagt en risikostrategi for koncernen, som fastsætter de overordnede rammer for styring af risici. I risikostراتيجien sætter bestyrelsen rammerne for koncernens kapitalforbrug og delegerer kapital til Arbejdernes Landsbank, Vestjysk Bank og AL Finans.
- Bestyrelsens koncernpolitikker fastsætter risikoappetitten på alle væsentlige områder og delegerer appetitten til de enkelte selskaber i koncernen.
- Bestyrelsen har nedsat tre udvalg: Et risikoudvalg, et revisionsudvalg og et nominerings- og aflønningsudvalg, der understøtter bestyrelsens arbejde.
- Direktionen har etableret en række komitéer og udvalg: En kreditkomité, en balance- og kapitalkomité, en IT-sikkerhedskomité, en pris- og produktkomité, en risikokomité, et koncernkreditudvalg og et bæredygtighedsudvalg, der har til formål at sikre god governance for den operationelle styring af koncernens forretningsaktiviteter samt foretage kontrol og overvågning af, at de interne kontrol-, risiko- og sikkerhedssystemer i koncernen fungerer effektivt.

De enkelte komitéers og udvalgs ansvar er beskrevet yderligere i efterfølgende afsnit.

Organisering af risikostyringen

Bestyrelsesudvalg

Bestyrelsen har det overordnede ansvar for afgrænsning og styring af koncernens risici, jf. figur 1. Det sker via fastlæggelse af forretningsmodel, strategi, risikoappetit, risikopolitikker og beredskabsplaner. Bestyrelsen følger på baggrund af rapportering løbende op på, at risikostyringen sker på betryggende vis, og at koncernen drives forsvarligt og i overensstemmelse med fastlagte retningslinjer og politikker.

Bestyrelsen har nedsat tre udvalg, som understøtter bestyrelsens arbejde med governance og risikostyring: Et risikoudvalg, et revisionsudvalg og et nominerings- og aflønningsudvalg.

Revisionsudvalget består af fire medlemmer. Revisionsudvalget forbereder bestyrelsens arbejde med regnskabs- og revisionsmæssige forhold. Udvalgets opgave er bl.a. at understøtte, overvåge og vurdere, om koncernen og bankens regnskabsaflægsproces, herunder interne kontrol- og risikostyringssystemer, fungerer effektivt med henblik på at sikre troværdighed, integritet og transparens i den finansielle rapportering. Udvalget overvåger

revisors uafhængighed og er ansvarlig for proceduren for udvælgelse og indstilling af valg af revisor.

Risikoudvalget består af fem medlemmer. Risikoudvalgets opgave er at rådgive bestyrelsen om koncernens og bankens nuværende og fremtidige risikoprofil og strategi samt rådgive om koncernens og bankens risikostyring, herunder om politikker, retningslinjer, instrukser, metoder, systemer, processer og procedurer er tilstrækkelige og effektive.

Nominerings- og aflønningsudvalget består af fire medlemmer. Herudover deltager et medarbejdervalgt medlem, når der behandles emner relateret til aflønning. Nominerings- og aflønningsudvalget har til formål at forestå det forberedende arbejde for bestyrelsens evaluerings- og nomineringsproces samt behandlingen af emner vedrørende aflønning.

Direktionskomitéer og -udvalg

Bestyrelsen i hver af koncernens virksomheder har udpeget en direktion, der har ansvaret for den daglige ledelse, herunder at virksomhederne drives i overensstemmelse med bestyrelsens vedtagne strategi, politikker mv. Det er direktionsernes ansvar at sikre, at organisering, processer, systemer og kompetencer understøtter en forsvarlig risikostyring i koncernens virksomheder.

Direktionen i Arbejdernes Landsbank har nedsat en række komitéer og udvalg med fokus på governance og risikostyring i koncernen og banken. 2. forsvarslinje deltager som observatør i alle udvalg og komitéer.

Risikokomitéen følger op på risikoappetitten, drøfter det samlede risikobillede for finansielle og ikke-finansielle risici, følger op på koncernens risikoreporteringer og drøfter risikopolitikker forud for behandling i bestyrelsens risikoudvalg.

Kreditkomitéen har til formål at bevilge eksponeringer af en vis størrelse, godkende nedskrivningsniveau, godkende kreditstyringsværktøjer og behandle andre kreditrelaterede emner i Arbejdernes Landsbank. Kreditkomitéen behandler også sager fra AL Finans, mens Vestjysk Bank har egen kreditkomité.

Koncernkreditudvalgets formål er at forbehandle væsentlige enkeltsager fra Vestjysk Bank og større sager, der ligger uden for Vestjysk Banks forretningsmodel, da disse skal bevilges af bestyrelsen i Arbejdernes Landsbank. Desuden skal udvalget sikre, at bestyrelsen i Arbejdernes Landsbank modtager tilstrækkelig rapportering om kreditrisici i Vestjysk Bank.

Balance- og kapitalkomitéen skal sikre en effektiv kapitalstyring på tværs af koncernen og overvåge koncernens investeringer inden for og uden for handelsbeholdningen.

IT-sikkerhedskomiteen er ansvarlig for tværgående koordinering og samarbejde vedrørende IT-sikkerhed i koncernen. Komiteen skal sikre et risikobaseret IT-sikkerhedsniveau, der opfylder forrettningens krav, og at samarbejdsprocesser for håndtering af IT-sikkerhedsprojekter, -opgaver og -hændelser er definerede og fungerer effektivt på tværs af interessenter i organisationen.

Pris- og Produktkomiteen godkender nye produkter og serviceydelser inden for eget mandat i Arbejdernes Landsbank samt nedlukning af eksisterende produkter.

Bæredygtighedsudvalget har til formål at sikre, at bæredygtighedsstrategien implementeres på tværs af forretningsområder og enheder.

1. forsvarslinje

Ansvar for den daglige risikostyring i 1. forsvarslinje af kreditrisikoen i bankens private filialer, lokalerhvervscentre erhvervscentre samt i bankens dattervirksomheder varetages af kreditafdelingerne i henholdsvis Arbejdernes Landsbank, Vestjysk Bank og AL Finans. Kreditafdelingerne sikrer, at både kreditstrategien og kreditpolitikkerne efterleves. Derudover har de kontakt med filialer, lokalerhvervscentre og erhvervscentre og yder kreditrådgivning i relation til behandling af enkeltsager samt foretager kontrol og overvågning.

Ansvar for den daglige risikostyring i 1. forsvarslinje af bankens markedsrisiko varetages af handelsområderne i Arbejdernes Landsbank og Vestjysk Bank og overvåges af 2. forsvarslinje. Bankernes respektive treasury-funktioner har ansvar for bankernes egenbeholdninger. Enhederne har ansvar for, at gældende politikker og instrukser overholdes.

Ansvar for den daglige risikostyring af Arbejdernes Landbanks likviditetsrisiko varetages af AL Markets og bankens CFO-område. Den kortsigtede daglige likviditetsstyring varetages af bankens handelsområde, mens det styringsmæssige ansvar er forankret i bankens treasury-afdeling under CFO-området.

Håndtering af den operationelle risiko i 1. forsvarslinje er forankret i de enkelte forretningsenheder med henblik på at sikre effektiv håndtering af begivenheder, der har givet, eller potentielt kan give, operationelle tab. Arbejdernes Landsbank har systemer til at opsamle operationelle hændelser der indtræffer. Udover rapportering til ledelsesformål anvendes systemerne også til at forbedre procedurer og beredskabsplaner. Vestjysk Bank overvåger og rapporterer om operationelle hændelser til egen direktion og bestyrelse samt til den koncernrisikoansvarlige.

IT-sikkerhedsenhed i 1. forsvarslinje har ansvaret for at sikre rette niveau af beredskab, herunder beredskabsplaner og sikre en tryk IT-rikostyring og et tilstrækkeligt IT-sikkerhedsniveau. IT-sikkerhedsenheden er en koncernfunktion og refererer til IT-direktøren i Arbejdernes Landsbank.

Opgaven med at sikre, at Arbejdernes Landsbank ikke udnyttes til hvidvask eller terrorfinansiering er forankret i AML-afdelingen under ledelse af den koncernhvidvaskansvarlige. Hver dattervirksomheds hvidvaskansvarlige er ansvarlige for at sikre overholdelse af hvidvasklovens regler i dattervirksomheden. De hvidvaskansvarlige i koncernens dattervirksomheder har en dobbelt rapporteringspligt, idet de både rapporterer til ledelsen i dattervirksomheden og til den koncernhvidvaskansvarlige om forhold, der har betydning for koncernens overholdelse af hvidvaskloven og koncernpolitikker m.v.

Bestyrelsen i Arbejdernes Landsbank har vedtaget en produktpolitik og en governancestruktur, som sikrer, at aktiviteter på nye områder og overvejelser om nye produkter og tjenesteydelser behandles i bankens pris- og produktkomité inden evt. indstilling til bestyrelsen. Vestjysk Bank har tilsvarende en proces for aktiviteter på nye områder og skal herudover have godkendelse fra bestyrelsen i koncernen, hvis det ønskes at foretage ændringer i Vestjysk Banks forretningsmodel.

Der er fokus på at opretholde tidssvarende IT-systemer for at kunne understøtte risikostyringen på væsentlige forretningsområder og kvantificere størrelsen af de risici, som koncernen til enhver tid er eksponeret overfor.

2. forsvarslinje

Arbejdernes Landsbank har en risikofunktion under ledelse af den koncernrisikoansvarlige. Risikofunktionen overvåger styringen af risici på tværs af koncernen og sikrer, at alle væsentlige risici identificeres, måles, håndteres og rapporteres korrekt i moderselskabet og dets dattervirksomheder. Den koncernrisikoansvarlige rapporterer til bestyrelsen og direktionen i Arbejdernes Landsbank om koncernens risici. Af rapporteringen fremgår den koncernrisikoansvarliges vurderinger og udvalgte anbefalinger. Risikofunktionen rådgiver bestyrelsen og direktionen i forhold til risikospørgsmål. Vestjysk Bank har en selvstændig risikofunktion, der rapporterer til Vestjysk Banks direktion og bestyrelse. Den risikoansvarlige i Vestjysk Bank koordinerer sin overvågning med den koncernrisikoansvarlige og rapporterer til koncernens risikofunktion. Overvågning af IT-sikkerhed i koncernen hører også under risikofunktionen og varetages af den IT-sikkerhedsansvarlige. Den koncernrisikoansvarlige refererer til direktionen i Arbejdernes Landsbank og rapporterer uafhængigt til bestyrelsen.

Koncernen har en compliancefunktion under ledelse af den koncerncomplianceansvarlige. Compliancefunktionen varetager uafhængig rapportering til direktion og bestyrelse. Den koncerncomplianceansvarlige refererer til direktionen i Arbejdernes Landsbank. Compliancefunktionen er ansvarlig for at vurdere og kontrollere overholdelse af gældende lovgivning, branchestandarder og interne regelsæt. Derudover rådgiver funktionen om, hvordan compliancerisici kan reduceres. Vestjysk Bank har en selvstændig compliancefunktion, der rapporterer til Vestjysk Banks direktion og bestyrelse. Den complianceansvarlige i Vestjysk Bank koordinerer sin overvågning med den koncerncomplianceansvarlige og rapporterer til koncernens compliancefunktion.

Risikofunktionen og compliancefunktionen er underlagt særlige vilkår, hvor variable løndele ikke afhænger af udviklingen i det finansielle resultat og alene er baseret på afdelingens og den enkelte medarbejders resultat.

3. forsvarslinje

Intern revision udgør 3. forsvarslinje og har ansvaret for at udføre uafhængig revision af koncernens håndtering af risici, herunder de interne kontroller og overvågningen af risikoområdet. Intern revision er en koncernfunktion med en koncernrevisionschef og med medarbejdere ansat i intern revision i både Arbejdernes Landsbank og Vestjysk Bank. Intern Revision rapporterer om sit arbejde og resultaterne heraf til bestyrelsen og til bestyrelsens revisionsudvalg.

Rapporteringsoversigt

Årlig/halvårlig frekvent rapportering/godkendelse	Kvartalsvis/månedsvise frekvent rapportering/godkendelse
<p>Års- og halvårsregnskab Udvikling i indtjening, forretningsomfang mv.</p>	<p>Individuelt solvensbehov Vurdering af risikoprofil og opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag.</p>
<p>Individuelt solvensbehov, ICAAP Vurdering og godkendelse af model for beregning af solvensbehov.</p>	<p>Solvens og kapital Solvens- og kapitalopgørelse.</p>
<p>Opgørelse og vurdering af likviditetsposition og likviditetsrisici, ILAAP Samlet opgørelse og vurdering af likviditetsposition og likviditetsrisici.</p>	<p>Kreditrisici samt gennemgang af største svage og nødlidende eksponeringer Udvikling i udlån og garantier fordelt på kundesegmenter, ratingkoder, overtræk mv. tilgår koncernens bestyrelse kvartalsvist.</p>
<p>Risikopolitikker Gennemgang af risikopolitikker på de enkelte risikoområder og vurdering af behovet for tilpasninger.</p>	<p>Markedsrisici Udvikling i rente-, kreditspænds-, aktie- og valutakursrisici set i forhold til rammer og risikostrategi tilgår koncernens bestyrelse kvartalsvist.</p>
<p>Kreditrisici Halvårlig kontrol af efterlevelse af kreditpolitiske målsætninger og krav, der er fastsat i kreditpolitikken.</p>	<p>Likviditetsrisici Udvikling i overdækningen i forhold til LCR-kravet og NSFR-kravet tilgår koncernens bestyrelse kvartalsvist. Analyse af likviditeten på kort og lang sigt, herunder likviditetsstresstest tilgår koncernens bestyrelse kvartalsvist.</p>
<p>Beredskabsplaner Gennemgang af beredskabsplaner (kapitalbevaringsplaner, kapitalprocentforbedringsplaner, likviditetsberedskabsplan, IT-beredskab og genopretningsplan).</p>	<p>Operational risiko Gennemgang og vurdering af enkeltstående hændelser med værdimæssig betydning samt kvartalsvis rapportering om IT-sikkerhed.</p>
<p>Fremskrivinger og budget Fremskrivning af bankens kapital, solvens, indtjening under forskellige makroøkonomiske scenarier (halvårlig).</p>	<p>Tilsynsdiamanten Udvikling i bankens nøgletal i forhold til grænserne i tilsynsdiamanten (månedsvise).</p>
<p>Gennem udarbejdelse af koncernens budget og fremskrivinger afdækkes de forretningsmæssige og strategiske risici.</p>	<p>Opfølgning på risikoindikatorer Opfølgning på genopretningsplanens indikatorer for gult og rødt lys. Indikatorer vedrørende kapital og likviditet (månedsvise).</p>
<p>Genopretningsplan Sikring af at koncernen selv kan igangsætte kompenserende foranstaltninger, dersom udvalgte risikoindikatorer overskrider fastsatte grænseværdier.</p>	<p>Risikobillede Rapportering af risikobilledet for koncernen og status på anbefalinger fra risikofunktionen.</p>
<p>Benchmark-analyse Benchmark mod sammenlignelige institutter på udvalgte områder/nøgletal.</p>	<p>Risikostrategi Kvartalsvis rapportering og opfølgning på den vedtagne risikostrategi.</p>
<p>CSR-rapport Årlig CSR-rapport (Corporate Social Responsibility) redegør for koncernens samfundsansvar.</p>	<p>Søjle 3 oplysninger Kvartalsvis rapportering og offentliggørelse af søjle 3 oplysninger for koncernen i henhold til kapitalkravsforordningens artikel 433a.</p>
<p>Bæredygtighedsrapport Årlig bæredygtighedsrapport.</p>	<p>Den risikoansvarlige Kvartalsvis rapportering, heraf 2 risikoredegørelser.</p>
<p>Rapportering fra DPO Årlig rapportering fra Databeskyttelsesrådgiver (DPO).</p>	<p>Compliance Kvartalsvis rapportering om generelle compliancerisici.</p>
<p>Rapportering fra outsourcingansvarlig Årlig rapportering fra outsourcingansvarlig.</p>	
<p>Rapportering fra it-sikkerhedsansvarlig Årlig rapportering fra IT-sikkerhedsansvarlig (CISO).</p>	
<p>Den risikoansvarlige Årlig godkendelse af den risikoansvarliges årsplan.</p>	
<p>Compliance Årlig godkendelse af den complianceansvarliges årsplan.</p>	

Ledelseserklæring

I henhold til CRR-forordningens artikel 435, stk. 1, har Arbejdernes Landsbanks bestyrelse og direktion den 14. februar 2023 godkendt Arbejdernes Landsbanks Koncernrisikoreport for 2022. Arbejdernes Landsbanks dattervirksomhed Vestjysk Bank udarbejder særskilt risikoreport, som kan findes på Vestjysk Banks hjemmeside.

Bestyrelsens vurdering

Det er vores vurdering, at Arbejdernes Landsbanks risikostyring overholder gældende regler og standarder samt giver sikkerhed for, at de indførte risikostyringssystemer er tilstrækkelige i forhold til koncernens profil og strategi.

Det er vores vurdering, at beskrivelsen af koncernens overordnede risikoprofil i tilknytning til forretningsstrategi, forretningsmodel og nøgletal giver et dækkende billede af risikoforvaltningen, herunder hvordan risikoprofil og den risikoappetit, som bestyrelsen har fastsat, påvirker hinanden.

Det er vores vurdering, at der er overensstemmelse mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og de reelle risici inden for de enkelte aktivitetsområder.

Det er ikke vores vurdering, at koncerninterne transaktioner i koncernen har et omfang eller en karakter, der vil påvirke koncernens risikoprofil. Der henvises til note 46 om nærtstående parter i Arbejdernes Landsbanks årsrapport.

Vores vurdering er foretaget på baggrund af den vedtagne forretningsmodel, strategi og rapporter forelagt for bestyrelsen af direktionen, intern og ekstern revision, den risikoansvarlige og den complianceansvarlige samt på grundlag af de supplerende oplysninger eller redegørelser, bestyrelsen har indhentet.

Forretningsmodel og risikostrategi

De overordnede krav til de enkelte risikoområder relateret til koncernens forretningsmodel udmøntes i koncernens risikostrategi og de enkelte risikopolitikker. En gennemgang af bestyrelsens retningslinjer og videregivne beføjelser til direktionen viser, at de reelle risici ligger inden for de fastsatte grænser i de enkelte politikker.

Forretningsmodellen beskriver, hvem koncernens kunder er, hvad koncernen ønsker at tilbyde dem, samt hvordan koncernen forretningsmæssigt og organisatorisk ønsker at realisere langsigtede strategiske mål og derigennem skabe værdi for kunder, medarbejdere og ejerkreds.

Koncernen ønsker en lønsom indtjening baseret på en pris-sætning af udbudte produkter, som afspejler den risiko og den kapitalbinding, som koncernen påtager sig sammen med en helhedsvurdering af forretningsomfanget med kunder og modparter.

Arbejdernes Landsbank ønsker i videst muligt omfang at drive en koncern, hvor fremmedkapitalfinansiering er baseret på kundeindlån, hvorfor et positivt indlånsoverskud er en målsætning. Med et mål om et lønsomt og diversificeret supplement til den primære udlånsforretning har Arbejdernes Landsbank valgt en aktiv forvaltning af indlånsoverskuddet ved overvejende placering i likvide og sikre obligationer.

Koncernens risikoappetit

Bestyrelsen har fastsat følgende mål for risikoappetit og kapitalforbrug for koncernen.

I tråd med forretningsmodellen er bestyrelsens risikoappetit på kundeudlån i Arbejdernes Landsbank og Vestjysk Bank høj. 70-80 pct. af kapitalforbruget ønskes allokert til kundeudlånsaktiviteterne. Bestyrelsen ønsker en ansvarlig og tilpas forsigtig kreditgivning, som sikrer en effektiv udnyttelse af kapitalforbruget. Da Vestjysk Bank har en markant højere andel af erhvervs kunder, er risikoappetitten til kundeudlånsaktiviteterne relativt set højere end i Arbejdernes Landsbank og AL Finans.

Investeringsaktiviteterne betragtes som en residualforretning fra koncernens store indlånsoverskud. I takt med at forretningsomfanget af kundeaktiviteterne øges, ønskes investeringsaktiviteterne tilsvarende reduceret. Samlet set har koncernen en moderat risikoappetit på investeringsområdet og ønsker 10-20 pct. af kapitalforbruget allokert hertil.

Øvrige aktiviteter, herunder ejendomme og strategiske investeringer, ønskes at udgøre mellem 5-10 pct.

Tabel 1
Risikostyring allokeret på forretningsområder

	Målsætning	2022	2021
		Pct.	Pct.
Kundeaktiviteter	≤ 80 pct.	74	73
Investeringsaktiviteter	≤ 20 pct.	18	18
Øvrige aktiviteter	≤ 10 pct.	8	9

I risikostategien indgår de overordnede risikomål og appetitten på de forskellige risikoområder. Der rapporteres til bestyrelsen hvert kvartal på de samlede risikomål.

Koncernen ønsker at opretholde en passende robust kapitalbase, som understøtter forretningsmodellen. Koncernen har fastlagt et kapitalmål, som dækker solvensbehovet tillagt en kapitalbevaringsbuffer på 2,5 pct. og en SIFI-kapitalbuffer på 1,0 pct. samt en yderligere overdækning på 4,5 pct., der dækker et hårdt stress-scenarie (stressbuffer). Kapitalmålet justeres med fradrag for minoritetsinteressernes andel i Vestjysk Bank. Koncernens kapitalprocent ultimo 2022 er på 19,8 pct., svarende til en overdækning på 2,0 procentpoint i forhold til kapitalmålet.

Koncernens ledelsessystemer

Oplysninger vedrørende ledelsessystemer, jf. CRR- forordningens artikel 435, stk. 2, pkt. a-e, fremgår af årsrapport 2022, side 21-30, og på Arbejdernes Landsbanks hjemmeside: <https://www.al-bank.dk/om-banken/baeredygtighed-og-governance/corporate-governance>.

Direktionen:

Gert R. Jonassen
Ordførende direktør

Jan W. Andersen
Vice ordførende direktør

Frank Mortensen
Bankdirektør

Svend Randers
Bankdirektør

Simon S. Jørgensen
Bankdirektør

Gry Bandholm
Bankdirektør

Bestyrelsen:

Claus Jensen
Formand

Ole Wehlast
Næstformand

Torben Möger Pedersen

Lars Andersen

Christian Riewe

Ulla Sørensen

Lizette Risgaard

Anja C. Jensen

Lars Holst

Yvonne Hansen

Jesper Pedersen

Nadja Lind Bøgh Karlsen

Tina Holm

Kapital og solvensbehov

Koncernstruktur

Koncernen Arbejdernes Landsbank er udpeget til SIFI (systemisk vigtigt finansielt institut) af Finanstilsynet i juni 2021. Udpegningen til SIFI medførte, at koncernen blev pålagt en SIFI-kapitalbuffer på 1,0 procentpoint fra ultimo 2022. Koncernen skal opfylde SIFI-bufferen med egentlig kernekapital. Ved den årlige udpegning af SIFI i oktober 2022 blev Arbejdernes Landsbank genudpeget som SIFI.

Kapitalstyring

Styring af kapitalen er baseret på EU's forordning om kapitaldækning, som trådte i kraft 1. januar 2014 og har direkte retsvirkning i Danmark.

Koncernen har som led i kapitalstyringen udarbejdet en kapitalplan, der skal sikre, at koncernen til enhver tid har tilstrækkelig kapital til at overholde gældende lovgivning og opfylde egne solvensmål. Lovgivningen omhandler:

- Opgørelse af kapital, risikoeksponeringer og kapitalkrav
- Fastlæggelse af individuelt solvensbehov
- Oplysningsforpligtelser

Koncernens kapitalplan er suppleret med en genopretningsplan, der indeholder en række relevante risiko- og kapitalindikatorer for koncernen med tilhørende grænseværdier, stresstestscenarier og genopretningsiltag, der skal sikre, at koncernen i tide er i stand til at identificere problemer og iværksætte tiltag, som kan sikre koncernens levedygtighed. Koncernen overvåger løbende udviklingen i risikoindikatorerne.

Arbejdernes Landsbank har en ejerandel af Vestjysk Bank på 72,7 pct., og der er således 27,3 pct. ejerskab i Vestjysk Bank, som tilhører minoritetsaktionærer. Herudover er der minoritetsinteresser i Vestjysk Bank i form af ejere af hybride kernekapitalinstrumenter for 145,7 mio. kr. og supplerende kapitalinstrumenter for 365,1 mio. kr. Minoritetsaktionærers og andre minoritetsinteressers andel af kapitalen i Vestjysk Bank kan kun indregnes i det konsoliderede kapitalgrundlag med et beløb svarende til minoritetsinteressernes andel af det samlede kapitalkrav i Vestjysk Bank.

I fastsættelse af koncernens kapitalmål indregner koncernen kapital fra minoritetsinteresserne svarende til minoritetsinteressernes andel af de fastlagte kapitalmål i Vestjysk Bank. Som følge af de begrænsede muligheder for indregning af minoritetsinteressernes kapital i det konsoliderede kapitalgrundlag vil Arbejdernes Landsbank løbende funde Vestjysk Bank i forhold til deres kapitalbehov og herunder være udsteder af al hybrid kernekapital og supplerende kapital i koncernen.

Senior Non-Preferred (SNP) instrumenter udstedt i Vestjysk Bank kan ikke indregnes i det konsoliderede NEP-grundlag, og Arbejdernes Landsbank er derfor på tilsvarende vis udsteder af SNP-instrumenter i koncernen og vil løbende funde Vestjysk Bank ud fra deres behov for NEP-kapital. Med baggrund i lovkrav og de fastsatte grænseværdier for kapitalindikatorer i genopretningsplanen har koncernen fastsat en kapitalmålsætning, der dækker solvensbehovet tillagt kapitalbevaringsbuffer og SIFI-buffer samt en yderligere overdækning på 4,5 procentpoint. Målsætningen svarer til gult lys-indikatoren i genopretningsplanen og sikrer, at koncernen kan absorbere fremtidige kapitalkrav i form af en fuldt indfaset kontracyklisk kapitalbuffer.

Koncernens mål for kapitalprocenten er opgjort til 17,8 pct., efter fradrag for minoritetsinteressernes andel i Vestjysk Bank. Med en kapitalprocent på 19,8 pr. ultimo 2022 har koncernen således en overdækning på 2,0 procentpoint. I forhold til lovkravet på 15,7 pct. er overdækningen på 4,0 procentpoint.

Koncernens kapitalkrav består af et solvensbehov på 10,3 pct., og det kombinerede kapitalbufferkrav på 5,4 pct., som aktuelt udgøres af kapitalbevaringsbufferen på 2,5 pct., den institutspecifikke kontracykliske kapitalbuffer på 1,9 pct. og en SIFI-buffer på 1 pct. Den kontracykliske kapitalbuffer hæves yderligere til 2,5 pct. med virkning fra den 31. marts 2023.

Koncernens langsigtede kapitalplanlægning baseres på økonomiske fremskrivninger med udgangspunkt i koncernens vision, men under forskellige makroøkonomiske og idiosynkratiske stress-scenarier og med indregning af forventede effekter af kommende lovgivning.

Kapitalgrundlag

Koncernens kapitalgrundlag består overordnet af egentlig kernekapital, hybrid kernekapital og supplerende kapital. Kapitalgrundlaget bliver opgjort med henblik på opgørelse af kapitalprocenterne, der er med til at udtrykke koncernens kapitalmæssige overdækning i forhold til koncernens målsætninger og regulatoriske kapitalkrav.

Tabel 2
Opgørelse af koncernens kapitalgrundlag

	2022	2021
	Mio. kr.	Mio. kr.
Transformation fra egenkapital til kapitalgrundlag		
Egenkapital	12.348,2	11.852,9
Ikke-medregnede minoritetsinteresser	-492,0	-649,8
Hybrid kernekapital inkl. skyldige renter	-990,0	-754,5
Foreslået udbytte	-247,1	-525,0
Immaterielle aktiver	-216,1	-249,9
Udskudte skatteaktiver	-149,7	-289,6
Fradrag for egne aktier i kunders sikkerhedsdepot	-1,1	0,0
Fradrag for forsigtig værdiansættelse	-31,8	-31,2
Fradrag for nødlidende eksponeringer	-263,3	-87,8
Kapitalinstrumenter i finansielle enheder	-253,6	-18,9
Egentlig kernekapital	9.703,4	9.246,1
Hybrid kernekapital	954,7	729,7
Ikke-medregnede minoritetsinteresser	17,0	-50,3
Kapitalinstrumenter i finansielle enheder	0,0	0,0
Kernekapital	10.675,1	9.925,5
Supplerende kapital	1.274,2	1.497,7
Ikke-medregnede minoritetsinteresser	-48,0	-153,1
Kapitalinstrumenter i finansielle enheder	-29,4	0,0
Kapitalgrundlag	11.871,9	11.270,2

Koncernens kapitalgrundlag er forøget med 601,7 mio. kr. det seneste år. Det kan i væsentligt omfang forklares ved en stigning i egenkapitalen ved indregning af årets resultat, samt reduktion i fradraget for minoritetsinteresser. Kort gennemgang af ændringer på de enkelte fradragsposter i afsnit nedenfor.

Der er foretaget et samlet fradrag på 523,0 mio. kr. for ikke indregnede minoritetsinteresser. Fradraget er reduceret med 330,2 mio. kr. igennem 2022 og vedrører den del af minoritetsinteressernes kapital, som ikke anvendes til at dække kapitalkravet i Vestjysk Bank. Faldet kan henføres til reduktion

af minoritetsinteresser i forbindelse med indfrielse af eksterne udstedelser, samt øget kapitalkrav ultimo 2022 som følge af aktivering af SIFI-buffer på 1 pct. og aktivering af den kontra-cykliske buffer fra 0 pct. til 2 pct.

Stigningen i fradraget for kapitalinstrumenter i finansielle enheder fra 2021 til 2022 udgør 234,7 mio. kr. og kan i store træk henføres til den kapitalmæssige behandling af koncernens låneeksponeringer mod PRAS, som giver sig til udtryk i et øget fradrag for kapitalinstrumenter i finansielle enheder i den egentlige kernekapital med ca. 150 mio. kr. ultimo 2022. Det skal bemærkes, at den kapitalmæssige behandling af låneeksponeringen mod PRAS herudover giver sig til udtryk i en stigning i fradraget for kapitalandele i finansielle enheder i supplerende kapital med 29,4 mio. kr. ultimo 2022.

Stigning i fradrag for nødlidende eksponeringer på 175,5 mio. kr. kan tilskrives yderligere indfasning af NPE-bagstopperen.

Der er indarbejdet et fradrag for udskudte skatteaktiver, som kan henføres til et indregnet fremførbart skattemæssigt underskud i Vestjysk Bank, svarende til 149,7 mio. kr. ultimo 2022. Reduktion i fradraget i 2022 skyldes afklaring på modregning af skattepassiver i de vedtægsmæssige reserver, som reducerer netto-aktivet, der fradrages.

Den europæiske tilsynsmyndighed, EBA, har i 2022 offentliggjort en fortolkning, hvoraf det følger, at et pengeinstitut, som har ydet lån mod pant i kunders sikringsdepoter, hvori pengeinstitutets egne aktier indgår, skal fradrage de pågældende aktier i opgørelsen af kapitalgrundlaget. EBA begrundet fortolkningen med, at værdien af udlånet vil afhænge af den stillede sikkerhed, uanset hvordan sikkerheden i øvrigt måtte blive realiseret. Det medfører, at et kreditinstitut, som har ydet lån mod pant i sikringsdepot indeholdende egne aktier, fremadrettet skal fradrage de pågældende aktier i kapitalgrundlaget. Koncernen fradrager i alt 1,1 mio. kr. for egne aktier i kunders sikkerhedsdepoter.

Stigningen i hybrid kernekapital på 225,0 mio. kr. i forhold til 2021 kan henføres til indregning af udstedt hybrid kernekapital, der er udstedt af Arbejdernes Landsbank på vegne af Vestjysk Bank. Faldet i supplerende kapital på 223,5 mio. kr. kan føres til indfrielse af udstedt Tier 2 kapital i Vestjysk Bank.

Koncernen har reserveret i alt 247,1 mio. kr. til foreslået udbytte i kapitalgrundlaget ultimo 2022, hvoraf 37,1 mio. kr. udgør minoritetsaktionærenes andel af udbytte i Vestjysk Bank. Den samlede udlodning inklusive renter på udstedt hybrid kernekapital er opgjort til 35,1 pct. af årets resultat efter skat.

Udstedte kapitalinstrumenter

Koncernen har aktuelt udstedt hybrid kernekapital for 954,7 mio. kr. Heraf har koncernen udstedt 809,0 mio. kr. i hybrid kernekapital i 2022 til dækning af indfrielse af 429,0 mio. kr. i hybrid kernekapital i Arbejdernes Landsbank og 380,0 mio. kr. i hybrid kernekapital til dækning af indfrielse af hybrid kernekapital (155,0 mio. kr.) og supplerende kapital (225,0 mio. kr.) i Vestjysk Bank.

Koncernen har aktuelt udstedt supplerende kapital for 1.275,0 mio. kr. fordelt på 3 udstedelser på henholdsvis 900,0 mio. kr., 250,0 mio. kr. og 125,0 mio. kr. Den hybride kernekapital

og supplerende kapital er udstedt med vilkår, der lever op til kravene i CRR-forordningen for indregning i kapitalgrundlaget, og koncernen indregner derfor kapitaludstedelserne i kapitalgrundlaget.

Koncernen påbegyndte udstedelse af SNP-instrumenter i 3. kvartal 2022. Koncernen har udstedt SNP-instrumenter for i alt ca. 2 mia. kr. i 2022, heraf 1,5 mia. kr. i danske kroner, og 700,0 mio. svenske kroner. Vestjysk Bank har selvstændigt udstedt 350,0 mio. kr. i SNP-instrumenter (gæld til eksterne investorer), men de kan ikke indregnes i koncernens NEP-grundlag og er ikke indeholdt her.

Tabel 3
Udstedt hybrid kernekapital

2022					
Type	Hybrid kernekapital	Hybrid kernekapital	Hybrid kernekapital	Hybrid kernekapital	Hybrid kernekapital
Udsteder	Arbejdernes Landsbank	Arbejdernes Landsbank	Vestjysk Bank	Vestjysk Bank	Vestjysk Bank
ISIN	DK0030510482	DK0030497870	DK0030421466	DK0030484118	N/A
Hovedstol (Mio. kr.)	380,0	429,0	50,0	50,0	45,7
Valuta	DKK	DKK	DKK	DKK	DKK
Mulighed for førtidsindfrielse	16. aug 2027	24. apr 2029	26. jun 2023	12. mar 2026	25. jan 2025

Udstedt supplerende kapital

2022			
Type	Supplerende kapital	Supplerende kapital	Supplerende kapital
Udsteder	Arbejdernes Landsbank	Vestjysk Bank	Vestjysk Bank
ISIN	DK0030442892	DK0030421540	DK0030448311
Hovedstol (Mio. kr.)	900,0	250,0	125,0
Valuta	DKK	DKK	DKK
Forfald	21. maj 2031	26. jun 2028	28. aug 2029
Mulighed for førtidsindfrielse	21. maj 2026	26. jun 2023	28. aug 2024

Udstedt Senior non-preferred (SNP)

2022			
Type	Senior non-preferred	Senior non-preferred	Senior non-preferred
Udsteder	Arbejdernes Landsbank	Arbejdernes Landsbank	Arbejdernes Landsbank
ISIN	DK0030515796	DK0030514476	DK0030512181
Hovedstol (Mio. kr.)	700,0	500,0	1.000,0
Valuta	SEK	DKK	DKK
Forfald	09. dec 2025	09. maj 2026	16. sep 2027
Mulighed for førtidsindfrielse	09. dec 2024	09. maj 2025	16. sep 2026

Kapitalkrav (8 pct.)

Den samlede risikoeksponering (REA) bliver anvendt i fastsættelsen af minimumskapitalkravet og i opgørelsen af koncernens kapitalprocenter, kapitalbuffer og individuelle solvensbehov.

Koncernens samlede risikoeksponering er i løbet af året reduceret med ca. 2 mia. kr., ligeligt fordelt mellem posterne for kreditrisiko og markedsrisiko, og udgør ultimo 2022 60,1 mia. kr.

Koncernens kapitalprocent er ultimo 2022 på 19,8 pct. mod 18,2 pct. ultimo 2021. Stigningen på 1,6 procentpoint kan primært henføres til et styrket kapitalgrundlag som beskrevet i særskilt afsnit ovenfor, samt et fald i koncernens samlede risikoeksponering. Koncernen benytter følgende metoder ved opgørelse af kapitalprocenten:

- Standardmetoden for opgørelse af kreditrisiko
- Standardmetoden for opgørelse af markedsrisiko
- SA-CCR metoden for opgørelse af modpartsrisiko
- Basisindikatormetoden for opgørelse af operationel risiko
- Sikkerheder i form af værdipapirer efter den udbyggede metode
- Sikkerheder i form af pant i fast ejendom og kontant indlån i banken

Tabel 4
Kapitalkrav (8 pct.) og risikoeksponering

	Kapitalkrav (8 pct.)		Risikoeksponering	
	2022	2021	2022	2021
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.
Eksponeringer med kreditrisiko mv.				
Eksponeringer mod centralbanker	0,0	0,1	0,1	1,4
Eksponeringer mod regionale eller lokale myndigheder	0,0	0,0	0,0	0,0
Eksponeringer mod institutter	29,8	24,5	372,4	306,0
Eksponeringer mod selskaber	1.054,5	880,5	13.181,3	11.006,4
Detaileksponeringer	1.604,6	1.760,0	20.057,2	21.999,6
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	329,8	372,3	4.122,2	4.653,9
Eksponeringer med misligholdelse	202,7	272,3	2.533,8	3.403,3
Eksponeringer med særlig høj risiko	69,9	51,1	873,4	638,7
Investeringsforeninger	0,1	5,1	1,4	63,5
Aktieeksponeringer	185,0	210,5	2.312,1	2.631,9
Andre eksponeringer	239,3	227,1	2.991,4	2.838,3
Modpartsrisiko	15,6	27,5	195,3	344,3
CVA-risiko	9,7	6,8	121,5	85,6
I alt eksponeringer med kreditrisiko mv.	3.741,0	3.837,8	46.762,0	47.973,0
Eksponeringer med markedsrisiko				
Gældsinstrumenter, specifik risiko	245,5	282,8	3.069,1	3.534,5
Gældsinstrumenter, renterisiko	236,1	227,7	2.951,6	2.845,9
Positionsrisiko for aktier	40,6	86,0	508,0	1.075,0
Valutakursrisiko	8,6	23,2	107,2	290,0
Øvrige risici	0,2	0,2	3,0	2,0
I alt eksponeringer med markedsrisiko	531,1	619,8	6.638,8	7.747,5
Operationel risiko	535,8	509,6	6.697,4	6.370,1
I alt kapitalkrav	4.807,9	4.967,2	60.098,2	62.090,6
Kapitalgrundlag til opfyldelse af kapitalkravet	11.871,9	11.270,2		

Kapitalkravet efter søjle 1 (8 pct. af risikoeksponeringerne) udgør 4.807,9 mio. kr. ultimo 2022. Kapitalkravet til markedsrisiko udgør 18,2 pct. af den samlede risikoeksponering, mens kreditrisiko udgør den største andel med 67,9 pct.

Solvensbehov

Model

Det individuelle solvensbehov er indeholdt i Lov om finansiel virksomhed og dækker over et eventuelt yderligere kapitalkrav, der skal dække de risici, som ikke er tilstrækkeligt dækket af minimumskravet på 8 pct. i henhold til CRR-forordningen.

Koncernen anvender 8+-modellen, der tager udgangspunkt i et minimumskrav på 8 pct. af den samlede risikoeksponering (søjle 1-kravet). Normale risici antages at være dækket af 8 pct.-kravet. Derudover vurderer koncernen i hvilket omfang, der er behov for supplerende kapital til dækning af risikoområder, som ikke er omfattet af 8 pct.-kravet (søjle 2). Det samlede kapitalbehov fremkommer ved at addere kapitalbehovet efter søjle 1 og søjle 2.

Modellen tager udgangspunkt i Finanstilsynets "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter", der inden for en række risikoområder opstiller benchmark og beregningsmetoder til opgørelse af eventuelle tillæg til det individuelle solvensbehov (søjle 2-tillæg).

Bestyrelsen fastsætter det tilstrækkelige kapitalgrundlag og individuelle solvensbehov for koncernen. Det individuelle solvensbehov beregnes som det samlede kapitalbehov i procent af den samlede risikoeksponering opgjort efter bestemmelserne i CRR-forordningen. Koncernen vurderer, at opgørelsen af det samlede kapitalbehov er dækkende for de risici, som koncernen påtager sig.

Tilstrækkelig kapital og solvensbehov

Det tilstrækkelige kapitalgrundlag udgør 6.170,6 mio. kr. og er på niveau med ultimo 2021. Koncernens solvensbehov er opgjort til 10,3 pct. ultimo 2022 mod 10,0 pct. ultimo 2021, hvilket primært kan henføres til dækning af operationelle risici.

Opgørelsen af tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov kan specificeres på følgende kategorier:

Tabel 5
Solvensbehov

	2022	2022	2021	2021
	Mio. kr.	Pct.	Mio. kr.	Pct.
Kapital til dækning af kreditrisiko	4.188,3	7,0	4.353,5	7,0
Kapital til dækning af markedsrisiko	1.124,3	1,9	1.140,6	1,8
Kapital til dækning af operationel risiko	842,3	1,4	665,0	1,1
Kapital til dækning af øvrige risici	15,7	0,0	20,7	0,0
Tilstrækkeligt kapitalgrundlag/solvensbehov	6.170,6	10,3	6.179,8	10,0

Kapital til dækning af kreditrisiko

Kapital til dækning af kreditrisiko opgøres som 8 pct. af de risikoeksponeringer, der relaterer sig til kreditrisiko plus supplerende kapital til dækning af følgende særlige risici:

- Koncentrationsrisiko på store eksponeringer
- Store eksponeringer med finansielle problemer
- NPE-bagstopper
- Aktier mv. uden for handelsbeholdningen
- Øvrige kreditrisici

Kapital til dækning af markedsrisiko

Kapital til dækning af markedsrisiko opgøres som 8 pct. af de risikoeksponeringer, der relaterer sig til markedsrisiko plus supplerende kapital til dækning af følgende særlige risici:

- Kreditspændrisiko
- Renterisiko både inden for og uden for handelsbeholdningen

Kapital til dækning af operationel risiko

Kapital til dækning af operationel risiko svarer til solvenskravet efter Basisindikatormetoden i CRR-forordningen, artikel 315-316. Koncernen foretager egne beregninger af den operationelle risiko, blandt andet baseret på historiske tab, ligesom risici knyttet til informations- og kommunikationsteknologi, svagheder i det interne kontrolmiljø og outsourcing risiko vurderes. Beregningerne viser behov for et tillæg udover kapitalkravet.

Kapital til øvrige risici

Kapital til dækning af øvrige risici dækker over vurderinger af kapitalkrav til indtjeningsniveau, vækst i udlån, gearing, regulatorisk forfald af kapitalinstrumenter, risiko for prisfald på domicil- og investeringsejendomme samt øvrige forhold, herunder lov-mæssige krav.

Proces

Bestyrelsen godkender årligt budgettet og solvensbehovet. Herudover foretages kvartalsvise justeringer og tilpasninger, der ligeledes forelægges til bestyrelsens godkendelse.

Opgørelsen af solvensbehovet foregår i en koordineret proces mellem alle relevante afdelinger. Risikoberegninger, vurderinger og dokumentation foretages i de enheder, der har ekspertisen inden for de enkelte risikoområder. De enkelte enheder har ansvar for at etablere kontroller til sikring af, at beregninger er korrekte og dokumenterede.

Det kombinerede kapitalbufferkrav

I kraft af implementering af kapitalkravsdirektivet, CRD IV, i Lov om finansiel virksomhed er koncernen forpligtet til at overholde det kombinerede kapitalbufferkrav, der for koncernen består af en kapitalbevaringsbuffer, den kontracykliske kapitalbuffer og en SIFI-buffer. Kapitalbufferkravet kan alene opfyldes af egentlig kernekapital. En manglende opfyldelse af kapitalbufferkravet vil medføre begrænsninger i koncernens muligheder for at foretage udbyttebetalinger og andre udlodninger.

Koncernen skal som SIFI-institut opfylde et SIFI-bufferkrav på 1 pct. af den samlede risikoeksponering. SIFI-buffere er fastsat ud fra koncernens systemiske betydning og skal opfyldes med egentlig kernekapital.

Kapitalbevaringsbufferen har til formål at sikre en mere kapitalmæssig robust finansiel sektor og er siden 2019 fuldt indfaset med et kapitalkrav på 2,5 pct. af den samlede risikoeksponering.

Den kontracykliske kapitalbuffer bliver aktiveret af erhvervsministeren og kan udgøre mellem 0,0 og 2,5 pct. af den samlede risikoeksponering. Den kontracykliske kapitalbuffer aktiveres i de enkelte lande i EU/EØS-området, hvis tilsynsmyndighederne i de respektive lande vurderer, at udlånsvæksten resulterer i øgede samfundsøkonomiske risici. I december 2021 besluttede Erhvervsministeren at øge den kontracykliske kapitalbuffer til 2,0 pct. fra ultimo 2022. Erhvervsministeren har endvidere besluttet at hæve bufferen yderligere til 2,5 pct. fra den 31. marts 2023, hvilket Det Systemiske Risikoråd fortsat finder hensigtsmæssigt pr. den 20. december 2022.

Den institutspecifikke kontracykliske kapitalbuffer for koncernen bliver opgjort på baggrund af koncernens geografiske fordeling af krediteksponeringer. For lande, hvor omfanget af krediteksponeringer udgør mere end 2 pct. af de samlede krediteksponeringer, skal koncernen afsætte kapital i forhold til niveauet af den kontracykliske buffer i det pågældende land.

Tabel 6

Geografisk fordeling af krediteksponeringer, ultimo 2022

	Generelle krediteksponeringer	Eksponeringer i handelsbeholdningen	I alt	Pct.
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	
Danmark	69.709,6	25.933,0	95.642,6	94,7
Tyskland	394,9	2.394,8	2.789,7	2,8
Øvrige lande *)	629,7	1.933,8	2.563,5	2,5
I alt	70.734,1	30.261,6	100.995,8	100,0

*) Øvrige lande er alle eksponeringer, der udgør mindre end 2 pct. af de samlede generelle krediteksponeringer og eksponeringer i handelsbeholdningen. Disse henføres til Danmark ved beregning af den institutspecifikke kontracykliske kapitalbuffer.

Tabel 7

Geografisk fordeling af kapitalgrundlagskrav, ultimo 2022

	Generelle krediteksponeringer	Eksponeringer i handelsbeholdningen	I alt	Pct.
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	
Danmark	3.620,2	196,0	3.816,2	96,7
Tyskland	29,5	11,1	40,6	1,0
Øvrige lande *)	29,4	60,6	90,0	2,3
I alt	3.679,1	267,7	3.946,8	100,0

*) Øvrige lande er alle eksponeringer, der udgør mindre end 2 pct. af de samlede generelle krediteksponeringer og eksponeringer i handelsbeholdningen. Disse henføres til Danmark ved beregning af den institutspecifikke kontracykliske kapitalbuffer.

Koncernen har udover Danmark kun krediteksponeringer på over 2,0 pct. i Tyskland. Koncernens krediteksponeringer i Tyskland er underlagt en kontracyklisk buffer på 0,0 pct., da Tyskland ikke har aktiveret sin kontracykliske buffer. På baggrund af koncernens krediteksponeringer i Danmark og Tyskland udgør den institutspecifikke kontracykliske kapitalbuffer dermed 1,9 pct. for koncernen.

Tabel 8
Det kombinerede kapitalbufferkrav

	2022	2021
Samlet risikoeksponering (Mio. kr.)	60.098,2	62.090,6
Kapitalbevaringsbuffersats (Pct.)	2,5	2,5
Institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffersats (Pct.)	1,9	0,0
SIFI-buffer	1,0	0,0
Kapitalbevaringsbuffersats (Mio. kr.)	1.502,5	1.552,3
Institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffersats (Mio. kr.)	1.168,8	0,0
SIFI-buffer	601,0	0,0
Det kombinerede kapitalbufferkrav	3.272,20	1.552,30

Det kombinerede kapitalbufferkrav består ultimo 2022 af kapitalbevaringsbufferen, den kontracykliske kapitalbuffer og en SIFI-buffer, og er opgjort til 3.272,2 mio. kr. Det kombinerede kapitalbufferkrav opgøres som 5,4 pct. af koncernens samlede risikoeksponering. Stigningen i det kombinerede kapitalbufferkrav kan henføres til aktiveringen og forøgelsen af den kontracykliske kapitalbuffer samt ikrafttrædelse af SIFI-bufferen.

Finanstilsynet fastsætter et vejledende niveau af yderligere kapitalgrundlag for alle pengeinstitutter, der skal supplere pengeinstitutternes solvensbehov og sikre, at pengeinstitutterne har tilstrækkeligt kapital til at absorbere potentielle tab som følge af et stress-scenarie uden at komme i konflikt med solvensbehovet. Det vejledende niveau skal opretholdes udover det kombinerede kapitalbufferkrav. Finanstilsynet har meddelt koncernen, at det vejledende niveau er dækket af koncernens nuværende kapitalgrundlag, og dermed er det vejledende niveau af yderligere kapitalgrundlag sat til nul.

Overdækning i forhold til det samlede kapitalkrav

Koncernens kapitalprocent udgør 19,8 pct. ultimo 2022 svarende til en overdækning på 4,0 procentpoint i forhold til det samlede kapitalkrav på 15,7 pct., bestående af solvenskravet på 8,0 pct., solvensbehovstillægget på 2,3 pct. og det kombinerede kapitalbufferkrav på 5,4 pct.

Solvenskravet på 8,0 pct. skal dækkes af minimum 4,5 pct. egentlig kernekapital, mens minimum 6,0 pct. af solvenskravet skal dækkes af kernekapital. Supplerende kapital kan udgøre op til 2,0 pct. Tilsvarende relative kvalitetskrav til kapitalen er gældende for solvensbehovstillægget. Det kombinerede kapitalbufferkrav kan kun dækkes af egentlig kernekapital.

Tabel 9
Kapitalsammensætning i forhold til kapitalkrav, ultimo 2022

	Kapitalkrav Pct.	Kapitalkrav Mio. kr.	Kapital Mio. kr.	Over- skydende kapital Mio. kr.
Egentlig kernekapital	11,2	6.743,1	9.703,4	2.960,3
Kernekapital	13,1	7.900,1	10.675,1	2.775,0
Kapitalgrundlag	15,7	9.442,8	11.871,9	2.429,1

Tabel 9 viser, at koncernen ultimo 2022 har en overdækning på 2.960,3 mio. kr. i forhold til kravet til egentlig kernekapital og en overdækning på 2.775,0 mio. kr. i forhold til kravet til kernekapital. Overdækningen til koncernens samlede kapitalkrav er på 2.429,1 mio. kr.

NEP-krav

Finanstilsynet og Finansiell Stabilitet udarbejder, i henhold til lov om finansiell virksomhed, planer for afvikling af nødlidende pengeinstitutter. I forbindelse hermed fastsætter Finanstilsynet krav til nedskrivningseggede passiver (NEP) for de enkelte pengeinstitutter. NEP-kravet skal sikre, at et nødlidende institut har tilstrækkelige nedskrivningseggede passiver til at dække institutets tab og til at rekapitalisere instituttet, så kritiske funktioner kan videreføres uden brug af offentlige midler. For SIFI'er udarbejdes en individuel afviklingsstrategi, som overordnet set skal sikre, at koncernen efter restrukturering kan returneres til markedet som levedygtig. Det vil ske via rekapitalisering af afviklingskoncernen på konsolideret grundlag på afviklingskoncernniveau ved nedskrivning og konvertering af kreditorers krav.

Udpegningen til SIFI medfører, at koncernen vil blive pålagt et NEP-krav svarende til summen af 2 gange solvensbehovet plus kapitalbevaringsbufferen og SIFI-buffer. NEP-kravet er fastsat til 23,5 pct. af Finanstilsynet og bliver lineært indfaset frem mod 1. januar 2026. Koncernen skal ultimo 2022 opfylde et NEP-krav på 18,5 pct.

NEP-kravet kan opfyldes af kapitalgrundlagsinstrumenter og Senior Preferred (SP) instrumenter og Senior Non Preferred (SNP) instrumenter med en løbetid på mere end 1 år. Egentlig kernekapital, som anvendes til at opfylde det kombinerede kapitalbufferkrav, vil ikke samtidig kunne anvendes til at opfylde NEP-kravet.

Koncernen forventer frem mod den endelige indfasning af NEP-kravet pr. 1. januar 2026 at skulle udstede SP- og SNP-instrumenter i niveauet 10,0 mia. kr. til dækning af NEP-kravet, afhængig af udviklingen i risikoesponeringer, solvensbehov og krav til den kontracykliske kapitalbuffer. Koncernen har derfor indgået et samarbejde med ratingbureauet Moody's om at kreditvurdere koncernen, som et led i at tiltrække nye investorer og ny kapital. Moody's offentliggjorde den 31. maj 2022 sin første vurdering af koncernen til Baa2 for den grundlæggende kreditvurdering samt en rating på A2/P-1 for bankindskud. Koncernen påbegyndte udstedelsen af SNP-instrumenter i 2022, hvor koncernen udstedte i alt DKK 1.500 mio. og SEK 700 mio.

Kommende kapitaldækningsregler

EU Kommissionen offentliggjorde den 27. oktober 2021 forslag om ændring af kapitalkravsforordningen og kapitalkravsdirektivet også kaldet Basel IV. Forslaget indebærer, at den forventede ikrafttrædelsesdato for ændringer blev skubbet fra 1. januar 2023 til 1. januar 2025.

Koncernen anvender standardmetoden ved opgørelse af risici og har noteret, at der er forslag om væsentlige ændringer til kreditrisiko og markedsrisiko under standardmetoden. Koncernens fremskrivninger viser, at koncernen, også med indfasningen af Basel IV, vil overholde sine kapitalmål.

Gearingsgrad

Gearingsgraden beregnes ud fra kernekapitalen efter den fuldt indfasede definition, der sættes i forhold til den samlede eksponering. Koncernen har gennem sin gearingspolitik sat rammerne for styringen og overvågningen af risikoen for overdrevet gearing. Målet for koncernens gearing er fastsat i overensstemmelse med koncernens risikostrategi, og koncernen vurderer, at en gearingsgrad højere end 6,0 pct. er passende i forhold til koncernens forretningsmodel.

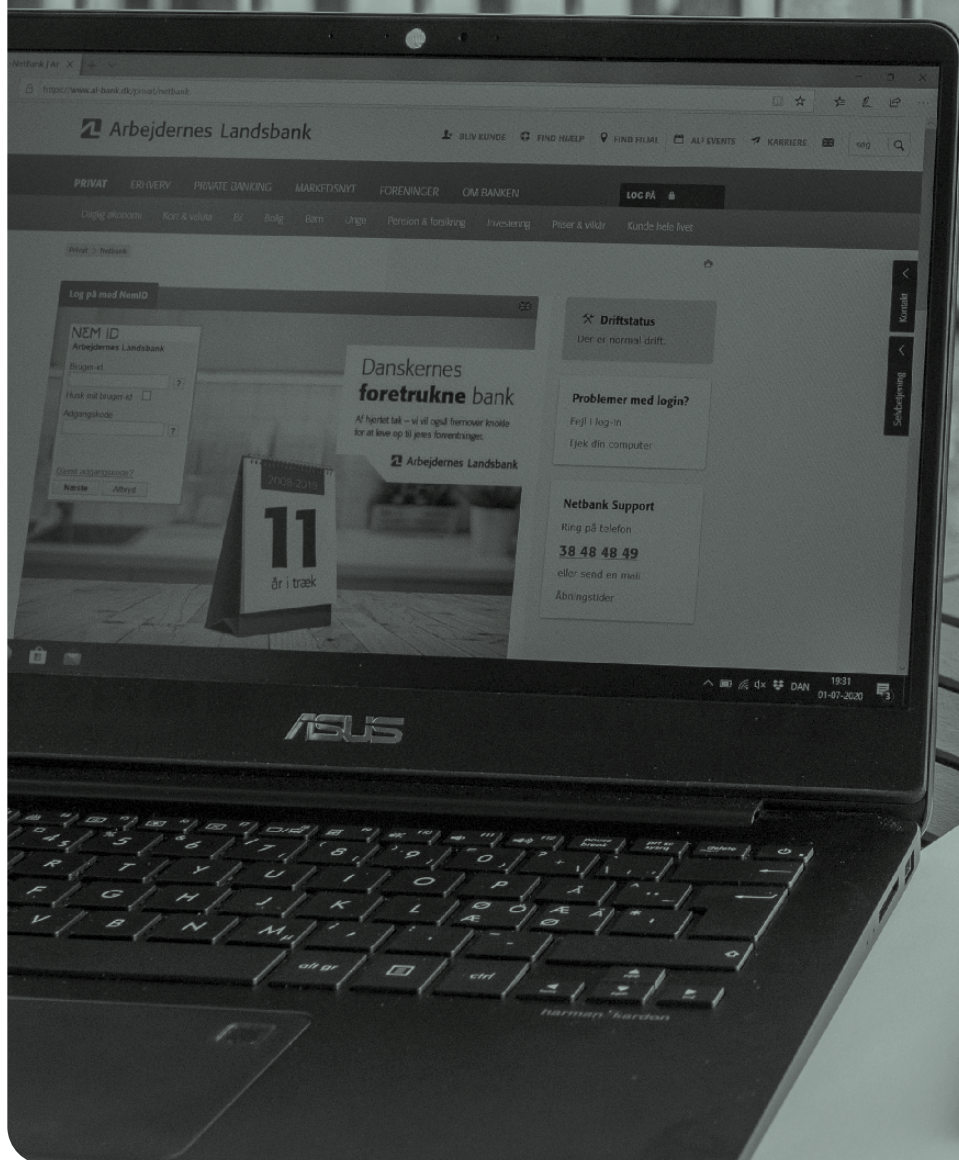
Gearingsrisiko er defineret i CRR-forordningen, som fastlægger, at et pengeinstitut som minimum skal opfylde en gearingsgrad på 3,0 pct. Koncernen har ultimo 2022 en gearingsgrad på 8,7 pct. og overholder således både minimumskravet og sin målsætning for gearing med en solid margin. Gearingsgraden er 0,9 procentpoint højere end ved udgangen af 2021. Det skyldes primært en stigning i koncernens kernekapital, ligesom de gearingsvægtede eksponeringer falder som følge af et fald i koncernens samlede garantier.

Tabel 10
Gearing, ultimo 2022

	2022	2021
Gearingsgrad (Pct.)	8,7	7,8
Kernekapital (Mio. kr.)	10.675,1	9.925,5
Gearingsvægtede eksponeringer (Mio. kr.)	123.039,1	127.126,4

Kreditrisiko

Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for, at en modpart som følge af manglende evne eller vilje, helt eller delvist, misligholder sine betalingsforpligtelser. Koncernens kreditpolitik er at indgå forretninger med kunder, hvor der er evne og vilje til at servicere lånene.

Kreditrisiko er den største risikopost i risikoopgørelsen og udgør 67,9 pct. af solvensbehovet ultimo 2022 (70,4 pct. ultimo 2021). Det er således her, at koncernen har reserveret mest kapital til at imødekomme uforudsete tab.

Kreditpolitik

Koncernens selskaber har egne kreditpolitikker, der afspejler det enkelte selskabs forretningsmodel samt de overordnede rammer for styring af kreditrisici fastsat af bestyrelsen i Arbejdernes Landsbank. Bevillingsinstrukser er videredelegeret fra bestyrelse til direktion i det enkelte selskab og videre gennem organisationen.

En central del af koncernens forretningsmodel er at rådgive om og yde lån, kreditter og andre finansielle produkter til privatpersoner, foreninger og virksomheder, herunder finansieringsløsninger inden for billån, leasing og factoring via bankens dattervirksomhed, AL Finans.

Den primære målgruppe i banken er privatkunder, foreninger samt mindre og mellemstore danske erhvervsvirksomheder, der vil etablere et helkundeforhold. Helkundeforhold giver et bedre indblik i kundens samlede økonomi, hvilket danner grundlag for den bedst mulige rådgivning samt bedre mulighed for at kunne vurdere risikoen i det enkelte engagement. Herudover ønsker banken at medvirke til, at medlemmerne hos bankens ejerkreds har mulighed for at få udført diverse bankforretninger. I bankens dattervirksomheder, AL Finans og Vestjysk Bank, er målgruppen også privatkunder samt mindre og mellemstore danske erhvervsvirksomheder. Vestjysk Bank har desuden et særligt fokus på lån og finansiering af landbrug, fiskeri og fast ejendom.

Koncernen ønsker som udgangspunkt ikke at deltage i gearede investeringsforretninger og ønsker ikke at deltage i finansiering af projekter med spekulation for øje. Ved kreditgivningen tages udgangspunkt i en etisk profil samt et ønske om risikospredning på både brancher og engagementsstørrelse. Derved opnås et bæredygtigt fundament for koncernens videre udvikling.

Koncernen søger aktivt at fremme den bæredygtige omstilling i samfundet. Klimaforandringerne kan forårsage fysiske risici, hvor kundernes ejendomme udsættes for vejrpåvirkninger og transitionsrisici, hvor erhvervs kunder skal tænke bæredygtighed i hele værdikæden. For relevante erhvervs kunder inddrages ESG relaterede forhold i kreditvurderingen og forståelsen af kundens

forretningsmodel og evne til at omstille sig til ny lovgivning, miljøændringer samt sikre optimal ledelse og sociale forhold på arbejdspladsen.

Koncernen har en politik for afskrivninger, så udlån, som ikke vurderes at kunne inddrives, afskrives.

Kreditororganisation

Arbejdernes Landsbank er organiseret i 7 privatregioner med i alt 61 filialer samt 6 erhvervscentre, 6 lokalerhvervscentre, 3 boligforeningscentre og bankens dattervirksomhed, AL Finans. Derudover er Vestjysk Bank organiseret med 25 filialer og enkelte specialafdelinger, herunder et landbrugscenter, alle beliggende i Midt-, Vest- og Østjylland.

Bevillingsbeføjelserne er opbygget således, at Arbejdernes Landsbanks filialer og erhvervscentre samt AL Finans kan bevilge størstedelen af sagerne, herunder mindre afvigelser fra kreditpolitikens hovedregel under givne kompenserende foranstaltninger, mens større og mere komplekse sager, samt sager, der afviger fra kreditpolitikens hovedregel for kreditrisikoprofil, indstilles af bankens filialer, erhvervscentre eller AL Finans og bevilges i bankens kreditafdeling, kreditkomité eller bestyrelse. Vestjysk Bank har sin egen kreditororganisation med tilhørende bevillingshierarki samt egen struktur for behandling af større og mere komplekse sager, herunder sager der afviger fra kreditpolitikken. Derudover har koncernen et koncernkreditudvalg, der forbehandler væsentlige enkelt sager fra Vestjysk Bank og sager, som i henhold til koncernens politikker skal behandles i Arbejdernes Landsbanks bestyrelse.

Koncernen har organisatorisk adskillelse mellem de kundevendte funktioner og kontrol- og overvågningsfunktionen. Kreditafdelingerne har ansvaret for den daglige kreditstyring og en række af bankens kontroller, mens koncernrisikofunktionen foretager en uafhængig kontrol og overvågning af bankens kreditstyring og kreditkvalitet. Koncernrisikofunktionen har desuden et overordnet ansvar for koncernens filialcontrolling. Filialcontrollingen i Vestjysk Bank udføres af kreditsekretariatet i Vestjysk Bank.

Rating

Arbejdernes Landsbank har i flere år anvendt egenudviklede ratingmodeller for både privat- og erhvervs kunder til at understøtte vurderingen af kreditrisikoen.

Ratingmodellerne er baseret på en kombination af betalingsadfærd og en række objektive informationer om kunden, herunder regnskaber for erhvervs kunder og økonomiske oplysninger for privatkunder. Ratingskalaen går fra 1-11, hvor rating 1 er den bedste, og rating 11 er den dårligste.

- Ratingklasse 1-5: Kunder med eksponeringer af god/normal bonitet
- Ratingklasse 6-8: Kunder med begyndende/visse svaghestegn
- Ratingklasse 9: Kunder med væsentlige svaghestegn uden objektiv indikation for kreditforringelse (OIK)
- Ratingklasse 10-11: Kunder med OIK både med og uden individuelle nedskrivninger

Uanset kundens rating vil den enkelte kreditafgørelse altid være baseret på en samlet vurdering af kunden.

Bankens rating af kunderne udgør et centralt værktøj i den løbende kreditstyring og overvågning af porteføljen samt i bankens model for nedskrivninger. Placering af eksponeringer i stadier foretages på baggrund af Arbejdernes Landsbanks egne PD-værdier, der er baseret på bankens rating, suppleret med en række øvrige kriterier for kreditsvagthed.

Ratingfordeling og -udvikling overvåges løbende på både portefølje- og enkeltkundeniveau.

Der anvendes ikke internt udviklede ratingmodeller i bankens dattervirksomhed, AL Finans. I AL Finans håndteres kunderne som hovedregel på baggrund af en individuel vurdering. I bankens dattervirksomhed, Vestjysk Bank, anvendes en adfærdsbaseret ratingmodel udviklet af Bankernes EDB Central (BEC). For erhvervs-kunder anvendes en intern segmenteringsmodel til den daglige kreditstyring.

Til brug for koncernregnskabet mappes Arbejdernes Landsbanks og Vestjysk Banks ratings til Finanstilsynets bonitetsklasser.

Kreditrisikostyring og overvågning

Koncernen har fokus på styring, kontrol og overvågning af kreditrisici, herunder efterlevelse af politikker og retningslinjer samt løbende rapportering. Derudover er der løbende fokus på at forbedre processer og værktøjer, der kan bidrage til en mere effektiv styring og overvågning af kreditrisikoen.

Bestyrelsen har nedsat et risikoudvalg, der vurderer, om de interne kontrol-, risiko- og sikkerhedssystemer i koncernen fungerer effektivt. Derudover har direktionen nedsat en intern risikokomité, der behandler både finansielle og ikke-finansielle risici, der kan påvirke koncernen.

Ansvaret for den daglige risikostyring af kreditrisikoen i koncernen, varetages af 1. forsvarslinje, der udgøres af kreditafdelingerne i henholdsvis banken, Vestjysk Bank og AL Finans samt koncernens kundevedtatte enheder.

Alle større udlånsengagementer revurderes løbende og som minimum én gang årligt på baggrund af kundens regnskaber mv. Såfremt udviklingen i objektive indikatorer vurderes at give anledning til individuel nedskrivning, foretages nedskrivninger og vurdering af evt. solvensbehovstillæg for svage eksponeringer, der overstiger 2 pct. af kapitalgrundlaget efter de herfor fastsatte regler.

Derudover foretager koncernen en årlig aktivgennemgang af porteføljer og engagementer på basis af en væsentlighedstilgang. Aktuelle og fremtidige risici på de udvalgte porteføljer og engagementer vurderes, og det kontrolleres, at kreditpolitik og bevillingsbeføjelser er overholdt, at kreditstyringen er betryggende, samt at risikoklassifikation og nedskrivninger er retvisende. Konklusionerne rapporteres til bestyrelsen.

Koncernens svage kunder håndteres løbende med henblik på udarbejdelse af handlingsplaner og på at foretage vurdering af, om kunden er kreditforringet, og om der er et nedskrivningsbehov. Nedskrivninger på den del af porteføljen, som ikke er kreditforringet, opgøres på baggrund af modelberegninger.

Koncernen validerer opgørelsen af de forventede tab. Formålet med valideringen er at sikre, at korrektivkontoen er tilstrækkelig til at dække tabsrisikoen i koncernens udlåns- og garantiportefølje samt at foretage eventuelle nedskrivningstillæg i form af ledelsesmæssige skøn for de områder, hvor modellen ikke afspejler tabsrisikoen tilstrækkeligt. Valideringen omfatter både en kvantitativ og en kvalitativ validering.

For beskrivelse af nedskrivningsmodel, herunder overgang mellem stadier, samt hvordan fremadskuende informationer og regnskabsmæssige skøn og vurderinger indgår i koncernens forventede kredittab henvises til note 1 og 2 i koncernens årsrapport.

Koncernens kreditrisiko rapporteres til direktion og bestyrelse, hvor udvikling i risikonøgletal, brancher og kundesegmenter kommenteres nærmere, ligesom der rapporteres på overholdelse af kreditpolitiske målsætninger og krav, der er fastsat i kreditpolitikken.

Endvidere udarbejdes diverse ledelsesrapporteringer til yderligere overvågning af kreditkvaliteten samt relevante analyser til understøttelse af kreditovervågningen.

Risikoafdækning og risikoreduktion

Koncernen anvender de muligheder, der er for at reducere risikoen, som overvejende er at have sikkerhed i de aktiver, der finansieres.

Koncernen fastsætter belåningsværdier på alle væsentlige aktivtyper. Dette indebærer, at en del aktiver af forsigtighedsgrunde opgøres til en reduceret værdi, hvorfor den reelle sikkerhedsværdi vurderes at være højere end opgjort. For at sikre uafhængighed og de nødvendige kompetencer er værdiansættelsesprocessen af ejendomme outsourcet til Totalkredit. Der er fokus på, at belånte aktiver vurderingsmæssigt er opdaterede og dokumenterede. De hyppigst forekommende sikkerheder er pant i fast ejendom, andelsboliger og løsøre, som biler, driftsmidler, skibe mv.

For individuelt vurderede eksponeringer opgøres sikkerhederne i nedskrivningsberegninger til skønnede dagsværdier efter Finanstilsynets regler, mens sikkerhedsværdierne til brug for modelnedskrivninger delvist indregnes mere forsigtigt.

Koncernens samlede sikkerheder fremgår af tabel 14 på side 27.

Kreditrisiko på koncernens kundeudlån

Udlånsporteføljen i koncernen beskrives i de følgende afsnit, mens nedskrivninger og hensættelser er beskrevet nærmere i afsnittet Nedskrivninger og hensættelser på udlån og garantier på side 29.

Udlån og garantier

Koncernens samlede eksponering udtrykt ved bruttoudlån og garantier, som angivet i årsregnskabet for 2022, udgør 58,6 mia. kr., jf. tabel 11.

Historisk set har koncernens privatportefølje været relativ stor i forhold til erhvervsporteføljen. Det er den fortsat, men med den øgede ejerandel i Vestjysk Bank har koncernen skabt bedre balance mellem privat- og erhvervsporteføljen. Således udgør privat- og erhvervssegmentets andel de samlede bruttoudlån og garantier henholdsvis 60,9 pct. og 39,1 pct., jf. tabel 11.

Som følge af Arbejdernes Landsbanks idégrundlag og historiske udgangspunkt har banken en vis eksponering rettet mod foreninger, herunder fagforeninger og almene boligorganisationer. Disse indgår som en del af erhvervssegmentet

Tabel 11
Koncernens brutto- og nettoudlån og garantier fordelt på stadier, ultimo 2022

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Kreditforringet ved 1. indregning	I alt
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.
Privat					
Udlån før nedskrivninger	23.240,2	2.148,8	809,7	157,8	26.356,5
Garantier før hensættelser	8.378,9	781,8	91,8	64,1	9.316,5
I alt udlån og garantier før nedskrivninger mv.	31.619,1	2.930,6	901,4	221,9	35.673,0
Nedskrivninger mv. i alt	99,9	111,2	241,5	43,5	496,1
I alt udlån og garantier efter nedskrivninger mv.	31.519,2	2.819,4	660,0	178,4	35.176,9
Erhverv					
Udlån før nedskrivninger	13.646,9	3.505,0	820,7	1.128,1	19.100,7
Garantier før hensættelser	3.294,5	298,2	62,7	185,7	3.841,2
I alt udlån og garantier før nedskrivninger mv.	16.941,4	3.803,3	883,4	1.313,8	22.941,9
Nedskrivninger mv. i alt	101,7	172,5	308,5	301,1	883,7
I alt udlån og garantier efter nedskrivninger mv.	16.839,7	3.630,8	574,9	1.012,8	22.058,2
I alt					
Udlån før nedskrivninger	36.887,1	5.653,8	1.630,4	1.285,8	45.457,2
Garantier før hensættelser	11.673,4	1.080,0	154,4	249,8	13.157,7
I alt udlån og garantier før nedskrivninger mv.	48.560,5	6.733,8	1.784,9	1.535,7	58.614,9
Nedskrivninger mv. i alt	201,6	283,7	550,0	344,6	1.379,8
I alt udlån og garantier efter nedskrivninger mv.	48.358,9	6.450,1	1.234,9	1.191,1	57.235,1

Note: Opgørelsen er eksklusive tilgodehavender hos kreditinstitutter.

Privat- og erhvervssegment er overvejende placeret i stadie 1 og stadie 2, der udgør henholdsvis 96,9 pct. og 90,4 pct. af segmentets udlån og garantier før nedskrivninger mv., jf. tabel 11.

Koncernens udlån er geografisk fordelt mellem alle landets regioner, dog tungest eksponeret i Region Hovedstaden og Region Midtjylland efterfulgt af Region Syddanmark. Region Hovedstaden og Region Midtjylland står for henholdsvis 36,3 og 34,5 pct. af koncernens samlede bruttoudlån og garantier, jf. tabel 12.

Betragtes privat- og erhvervssegmentet separat, udgør udlån i Region Midtjylland og Region Hovedstaden fortsat størstedelen, jf. tabel 12. Dog udgør Region Hovedstaden en større andel for privatsegmentet, hvilket bl.a. skyldes den relativt store andel af boliglån sikret med pant i ejer- eller andelsboliger, hvor specielt andelsboliger typisk er koncentreret omkring de større byer. Modsat udgør Region Midtjylland en større andel for erhvervssegmentet, hvilket kan tilskrives bankens dattervirksomhed Vestjysk Bank

Tabel 12
Koncernens bruttoudlån og garantier
fordelt på regioner, ultimo 2022

	Privat Mio. kr.	Erhverv Mio. kr.	I alt Mio. kr.
Region Hovedstaden	14.184,0	7.118,0	21.302,0
Region Sjælland	3.118,5	1.011,2	4.129,7
Region Syddanmark	6.480,0	3.539,5	10.019,5
Region Nordjylland	1.556,7	1.405,6	2.962,3
Region Midtjylland	10.333,7	9.867,6	20.201,4
I alt	35.673,0	22.941,9	58.614,9

Note: Opgørelsen er eksklusive tilgodehavender hos kreditinstitutter.

Af koncernens samlede bruttoudlån og garantier ligger 91,6 pct. i ratingklasser med lav risiko (rating 1-5) eller middel risiko (rating 6-8), jf. tabel 13. Ratingfordelingen er opgjort på enkelt-kundeniveau og tager ikke højde for koncerndeltagere med bedre bonitet, der kan understøtte kunder i koncernen med dårligere bonitet.

Betragtes privat- og erhvervssegmenterne hver for sig, ligger henholdsvis 94,8 pct. og 86,5 pct. af bruttoudlån og garantier i ratingklasser med lav eller middel risiko, jf. tabel 13.

Tabel 13
Koncernens bruttoudlån og garantier
fordelt på rating, ultimo 2022

	Privat Mio. kr.	Erhverv Mio. kr.	I alt Mio. kr.
Rating 1-5	26.895,8	11.983,7	38.879,4
Rating 6-8	6.925,3	7.865,9	14.791,2
Rating 9	701,3	1.078,0	1.779,3
Rating 10-11	1.150,6	2.014,4	3.165,0
I alt	35.673,0	22.941,9	58.614,9

Note: Opgørelsen er eksklusive tilgodehavender hos kreditinstitutter.

Sikkerheder og blanko

Den væsentligste sikkerhedstype, som koncernen modtager, er pant i ejendomme, der udgør 66,0 pct. af de samlede sikkerheder. Den høje andel kan tilskrives privatsegmentet, hvor pant i fast ejendom alene udgør 79,5 pct., jf. tabel 14. Den relativt store andel af pant i løsøre, biler, driftsmidler, skibe mv. for både privat- og erhvervssegmentet, der udgør 24,2 pct., skyldes bankens dattervirksomheder, AL Finans og Vestjysk Bank.

Tabel 14
Koncernens sikkerheder fordelt
på sikkerhedstype, ultimo 2022

	Privat Mio. kr.	Erhverv Mio. kr.	I alt Mio. kr.
Ejendomme	17.012,2	5.182,9	22.195,1
Værdipapirer, obligationer, kontant indestående mv.	361,7	640,1	1.001,7
Pant i løsøre, biler, driftsmidler, skibe mv.	3.964,4	4.180,3	8.144,7
Kautioner og garantier	1,2	49,7	50,9
Øvrige sikkerheder	56,8	2.189,5	2.246,4
I alt	21.396,4	12.242,4	33.638,8

Note: Anvendte sikkerheder er opgjort til belåningsværdier i henhold til koncernens forretningsgang og er uden værdi af overskydende sikkerheder.

Koncernens samlede blankoandel udgør 41,2 pct., jf. tabel 15.

For bankens dattervirksomhed, AL Finans A/S, er der sikkerheder i form af det belånte aktiv for størstedelen af udlånet.

Tabel 15
Koncernens nettoudlån og garantier, sikkerheder og blankoandel, ultimo 2022

	Privat Mio. kr.	Erhverv Mio. kr.	I alt Mio. kr.
Udlån og garantier efter nedskrivninger mv.	35.176,9	22.058,2	57.235,1
Sikkerheder	21.396,4	12.242,4	33.638,8
Blankoandel (Pct.)	39,2	44,5	41,2
Andel af udlån i alt (Pct.)	61,5	38,5	100,0

Note: Nedskrivningerne indeholder nedskrivninger og hensættelser i alle stadier. Tallene er eksklusive tilgodehavender hos kreditinstitutter.

Restancer og udlån med restance

Restancer i koncernen udgør 140,0 mio. kr. Heraf udgør restancer med en varighed på mindre end 30 dage 59,2 pct. Af koncernens samlede restancer udgør restancer i relation til privatsegmentet 21,1 pct. og restancer i relation til erhvervssegmenter 78,9 pct., jf. tabel 16.

Tabel 16
Restancebeløb fordelt på restancernes alder, ultimo 2022

	Privat Mio. kr.	Erhverv Mio. kr.	I alt Mio. kr.
2 - 30 dage	15,2	67,6	82,8
31 - 60 dage	2,7	8,0	10,7
61 - 90 dage	3,0	15,2	18,2
91 - dage	8,6	19,6	28,3
I alt	29,5	110,5	140,0
Andel af restancer i alt (Pct.)	21,1	78,9	100,0

Note: Tallene er eksklusive kreditinstitutter.

Samlet udgør udlån med restancer 1,0 pct. af koncernens samlede nettoudlån og garantier ultimo 2022. Størstedelen udgøres af udlån med mindre end 30 dages restance.

Koncernen har opfølgingsprocesser, som er med til at nedbringe omfanget af kunder med længerevarende restancer. Generelt arbejdes der målrettet på at nedbringe niveauet i samarbejde med kunden ved at finde varige løsninger på eventuelle økonomiske udfordringer.

Tabel 17
Udlån i restance fordelt på restancernes alder, ultimo 2022

	Privat Mio. kr.	Erhverv Mio. kr.	I alt Mio. kr.
2 - 30 dage	216,8	194,7	411,5
31 - 60 dage	29,0	23,2	52,2
61 - 90 dage	9,7	13,4	23,0
91 - dage	55,0	44,9	99,9
I alt	310,4	276,2	586,6

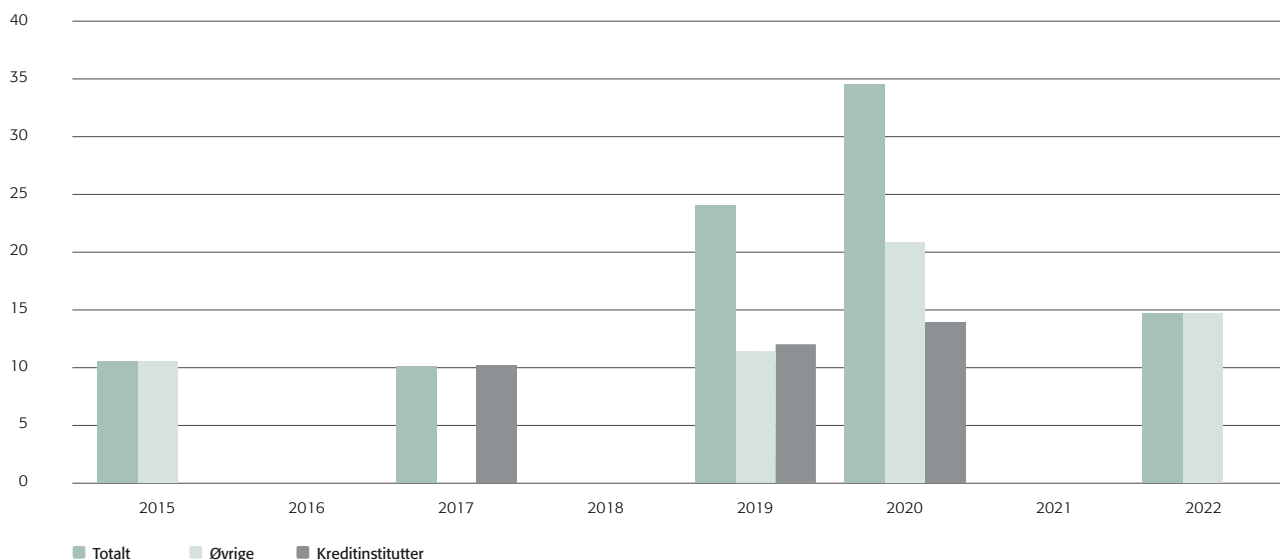
Note: Tallene er eksklusive kreditinstitutter.

Største kundekreditrisici

Koncernen ønsker ikke at være afhængig af enkelteksponeringer og søger at holde andelen af store engagementer på et lavt niveau. Summen af konsoliderede eksponeringer efter fradrag, som er større end eller lig 10 pct. af kernekapitalen på koncernniveau, er opgjort til 14,6 pct. af kernekapitalen ultimo 2022, inklusive eksponeringer til kreditinstitutter.

Figur 2
Udvikling i „summen af store engagementer“

Pct. af kernekapital/kapitalgrundlaget

Note: For 2015-2020 er tallene opgjort på baggrund af konsoliderede eksponeringer efter fradrag, der er større end eller lig med 10 pct. af kapitalgrundlaget. Fra 2021 er tallet opgjort på baggrund af konsoliderede eksponeringer efter fradrag, der er større end eller lig med 10 pct. af kernekapitalen, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/876 af 20. maj 2019.

Kreditrisiko på kreditinstitutter

Kreditrisiko på kreditinstitutter er risikoen for at lide tab som følge af, at kreditinstitutter misligholder deres forpligtelser. I koncernen opgøres kreditrisikoen på kreditinstitutter ud fra et worst case estimat, som afspejler bankens potentielle maksimale tab ved at anvende kreditinstituttet som korrespondentbank. Risikoen styres særskilt i koncernens to banker efter politikker og lines, der er vedtaget af bestyrelsen.

Nedskrivninger og hensættelser på udlån og garantier

Koncernens opgørelse af værdiforringede udlån og tilgodehavender følger § 51-52 i bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. En beskrivelse af modellen for nedskrivninger af forventede kredittab fremgår af anvendt regnskabspraksis i årsrapporten.

På trods af yderligere ledelsesmæssige skøn til makroøkonomisk usikkerhed på 112,4 mio. kr. viser nedskrivninger og hensættelser samt tab en netto indtægtsførsel på 52,1 mio. kr. i 2022, jf. tabel 18, mod 162,3 mio. kr. i 2021.

Opgørelsen i tabel 18 og tabel 19 er inklusive kreditinstitutter samt uudnyttede rammer og kredittilsagn. Koncernens akkumulerede nedskrivninger og hensættelser udgør herefter 1.547,9 mio. kr. ultimo 2022.

Koncernens NPL-Ratio udgør 5,3 pct. ultimo 2022 mod 5,5 pct. ultimo 2021, og angiver andelen af nødlidende lån i forhold til de samlede udlån inklusive tilgodehavender hos centralbanker og kreditinstitutter. Koncernen har en fokuseret indsats på at nedbringe omfanget af nødlidende lån.

Tabel 18
Branchefordeling for kreditforringede fordringer, ultimo 2022

	Krediteksponeringer før nedskrivninger Mio. kr.	Heraf kreditforringede/ misligholdte eksponeringer Mio. kr.	Nedskrivning/ hensættelse Mio. kr.	Udgiftsført nedskrivning/ hensættelse og tab Mio. kr.
Offentlige myndigheder	125,2	0,1	1,0	-0,9
Erhverv				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	5.381,7	1.175,1	361,6	-41,0
Industri og råstofudvinding	2.325,7	173,8	62,9	0,1
Energiforsyning	1.427,3	35,1	18,5	-12,4
Bygge og anlæg	3.131,4	118,4	63,5	19,2
Handel	6.763,0	342,6	105,9	2,6
Transport, hoteller og restauranter	1.217,0	212,6	36,8	-10,7
Information og kommunikation	243,5	24,2	14,2	6,7
Finansiering og forsikring	4.186,2	136,5	133,7	17,6
Fast ejendom	8.002,6	272,4	103,9	-0,3
Øvrige erhverv	6.173,2	188,1	118,8	-120,7
I alt erhverv	38.851,7	2.678,6	1.019,7	-138,8
Private	44.631,6	1.194,1	527,1	87,6
I alt	83.608,5	3.872,8	1.547,9	-52,1

Tabel 19
Bevægelser på korrektivkontoen mv., ultimo 2022

	Nedskrivning kreditinstitut Mio. kr.	Nedskrivning på udlån Mio. kr.	Hensættelser på garantier Mio. kr.	Hensættelse på andre poster med kreditrisiko Mio. kr.	I alt Mio. kr.
Akkumulerede nedskrivninger/ hensættelser primo	8,2	1.026,9	36,2	219,1	1.290,4
Nedskrivninger/hensættelser i årets løb (brutto)	2,3	842,9	17,2	104,9	967,2
Tilbageførsel af nedskrivninger (brutto)	-0,1	-473,6	-20,4	-166,3	-660,3
Andre bevægelser	0,0	22,9	0,0	0,0	22,9
Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat	0,0	-72,4	0,0	0,0	-72,4
Akkumulerede nedskrivninger/ hensættelser ultimo	10,4	1.346,7	33,0	157,7	1.547,9
Endelig tabt (afskrevet) ikke tidligere individuelt nedskrevet/hensat	0,0	-37,2	0,0	0,0	-37,2
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	0,0	54,2	0,0	0,0	54,2

Note: Der henvises til årsrapportens note 10 for yderligere specifikation.

Modpartsrisiko

Modpartsrisiko er i koncernen defineret som risikoen for at lide tab som følge af, at finansielle modparter eller kunder misligholder deres forpligtigelser ved handel med pengemarkedslån, værdipapirhandlende med lang valør og afledte finansielle instrumenter.

I koncernen er der for nærværende decentral styring af modpartsrisiko. Modpartsrisiko opgøres og monitoreres institutspecifikt efter selvstændige politikker relateret til modpartsrisiko og lines, der er vedtaget og fastlagt af bestyrelserne i Arbejdernes Landsbank og Vestjysk Bank. Modpartsrisikoen i de to banker er i høj grad rettet mod samme finansielle modparter.

I koncernen opdeles modpartsrisiko i henholdsvis pre-settlementrisiko og settlementrisiko (afviklingsrisiko).

Der sker en daglig overvågning af risikoen og overholdelse af bevilgede lines.

Koncernen tilstræber at begrænse modpartsrisikoen ved at indgå rammeaftaler i form af netting-aftaler og krav om kontant sikkerhedsstillelse.

Der anvendes i koncernen ingen rating-triggers i aftaler om finansiell sikkerhedsstillelse, og koncernen har i 2022 ikke været eksponeret mod specifik wrong-way-risk.

I koncernen anvendes standardmetoden til opgørelse af kapitalkrav for modpartsrisiko (SA-CCR) for afledte finansielle instrumenter, mens den udbyggede kreditrisikoreducerende metode (financial collateral comprehensive method) anvendes for Securities financing transactions (Repo).

Koncernens opgørelse af modpartsrisiko fremgår af tabellen nedenfor.

Tablet 20
Afledte finansielle instrumenter, ultimo 2022

	Regnskabs- mæssig værdi før modregning	Finansielle instrumenter modregnet	Regnskabs- mæssig værdi efter modregning	Modregnings- mulighed jf. master netting agreement	Sikkerheds- stillelse	Nettoværdi
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.
Modregningsmuligheder *						
2022						
Afledte finansielle instrumenter med positiv markedsværdi	391,3	0,0	391,3	17,1	305,6	68,6
Afledte finansielle instrumenter med negativ markedsværdi	68,7	0,0	68,7	17,1	7,8	43,8
2021						
Afledte finansielle instrumenter med positiv markedsværdi	151,8	0,0	151,8	23,3	11,1	117,4
Afledte finansielle instrumenter med negativ markedsværdi	299,2	0,0	299,2	23,3	224,3	51,6

*) Bankerne i koncernen har master netting agreements med en række finansielle modparter, hvilket giver ret til yderligere modregning i forbindelse med en modpart i default, men ikke opfylder betingelserne for regnskabsmæssig modregning i balancen.

Aktiver stillet som sikkerhed for egne gældsforpligtelser hos Nationalbanken, clearingscentraler og kreditinstitutter, som banken har CSA-aftaler med, er alle baseret på standardaftaler, som normalt bruges mellem finansielle markedsdeltagere. Aftalerne definerer vilkår, hvorefter sikkerhedsstillelsen overføres mellem modparterne for at mindske risikoen. For så vidt angår sikkerhedsstillelse vedrørende dagsværdi af afledte finansielle instrumenter, foreskriver CSA-aftalerne udveksling af daglig sikkerhedsstillelse (kontant).

ECAI

Koncernen Arbejdernes Landsbank har udpeget Standard & Poor's Ratings Services som kreditvurderingsbureau (ECAI). Koncernen anvender eksterne ratings fra BEC, som modtager eksterne kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services.

De eksterne ratings benyttes til at indplacere eksponeringerne i kreditkvalitetstrin, som derefter bruges til at fastsætte risikovægten på de konkrete eksponeringer. Risikovægtene bruges til at opgøre de risikovægtede eksponeringer til koncernens søjle 1-opgørelse (REA) under standardmetoden for kreditrisiko, jf. CRR-forordningens artikel 111-134.

De eksterne ratings bruges for eksponeringsklasserne Institutter og Selskaber.

Tabel 21
Eksponeringsklasser, hvor der anvendes kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services

	2022	2021
	Mio. kr.	Mio. kr.
Institutter:		
Eksponeringsværdi inden risikovægtning	633,8	859,4
Eksponeringsværdi efter vægtning med kreditkvalitetstrin	217,1	262,1
Selskaber:		
Eksponeringsværdi inden risikovægtning	74,4	73,4
Eksponeringsværdi efter vægtning med kreditkvalitetstrin	74,4	73,4

Markeds- og likviditetsrisiko

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for tab som følge af, at dagsværdien af aktiver og forpligtelser ændrer sig på grund af ændringer i markedsforholdene.

Koncernen påtager sig løbende forskellige former for markedsrisici, hovedsagelig i form af rente-, kreditspænds-, aktiekurs- eller valutarisici. Markedsrisiciene opstår primært som følge af placering af likviditetsoverskuddet i finansielle instrumenter, men også som følge af serviceringen af kundebehov samt afledte finansielle instrumenter til styring og justering af markedsrisici.

Koncernens markedsrisikorelaterede aktiviteter kan henføres til en aktiv forvaltning af indlånsoverskuddet. Forvaltningen sker primært ved erhvervelse af likvide aktiver til sikring af koncernens likviditetsbuffer, suppleret med aktive placeringer baseret på afkast/risiko betragtninger, der understøtter koncernens ønske om en lønsom indtjening.

Handel med aktier, obligationer, valuta og relaterede afledte finansielle instrumenter er vigtige forretningsområder for koncernen i serviceringen af kunderne. Koncernen holder i den henseende en mindre beholdning af forretninger på bøgerne for at imødekomme kundernes forretningsbehov.

Markedsrisikoen styres overordnet på koncernniveau via delegerede rammer fra bestyrelsen, mens den daglige styring sker fra de respektive selskaber. Koncernens markedsrisiko kategoriseres overordnet i fem risikoklasser; generel renterisiko, specifik renterisiko (kreditspændsrisiko og konkursrisiko), aktierisiko, valutarisiko og råvarerisiko.

Rammer, målsætninger og strategier for koncernens markedsrisici er fastlagt i et delegeringssystem, hvor bestyrelsen fastsætter rammer for de samlede markedsrisici, som koncernen maksimalt må påtage sig. De øvrige rammer disponeres på baggrund af direktionens investeringsstrategiske overvejelser, som baseres på afkast/risiko vurderinger i finansielle instrumenter samt under hensyntagen til koncernens øvrige risici.

Formålet med markedsrisikostyringen er at balancere den samlede markedsrisiko på aktiver og passiver for herigennem at opnå en tilfredsstillende afvejning af afkast og risiko.

Markedsrisiko er den næststørste risikopost i risikoopgørelsen for koncernen og udgør 18,2 pct. af solvensbehovet ultimo 2022 (18,5 pct. ultimo 2021).

Markedsrisikoovervågning

Der foretages daglig overvågning og kontrol af, at de opgjorte risici overholder de udstukne rammer og den aktuelle strategi på området. Eventuelle overskridelser rapporteres til bestyrelse, direktion, den risikoansvarlige og til risikoudvalget.

Rapportering til direktionen sker på daglig basis i de respektive banker. Detaljeret kvalitativ og kvantitativ rapportering til bestyrelsen og til risikoudvalget sker kvartalsvist for koncernen.

Der sikres en veldefineret ansvarsfordeling for risikotagningen på alle niveauer i de to banker gennem fastlæggelse af institutspecifikke rammer for direktionen i Arbejdernes Landsbank og Vestjysk Bank, som videredelegeres til de disponerende forretningsenheder.

De kortsigtede positioner, primært relateret til servicering af bankens kunder, varetages i koncernens handelsfunktioner inden for fastsatte rammer, der løbende overvåges.

De strategiske positioner vurderes ud fra både afkast og risiko under hensyntagen til koncernens samlede risikoappetit samt hensynet til løbende at sikre et likviditetsberedskab i form af koncernens likviditetsbuffer. Positionerne varetages i koncernens treasury-funktioner under fastsatte rammer, der løbende overvåges.

Foruden daglige opgørelser af den samlede markedsrisiko foretages der periodisk stresstest på beholdningen.

Renterisiko er risikoen for tab som følge af udsving i renterne. Renterisikoen i handelsbeholdningen stammer primært fra obligationsbeholdningen, hvor det valgte afdækningsniveau på renterisikoen primært foretages ved handel i obligationsfutures og renteswaps. Renterisikoen opgøres bl.a. som ændringen i et instruments markedsværdi ved en ændring i nul kupon rentekurven på +/-1 procentpoint for hvert defineret løbetidsinterval. For konverterbare realkreditobligationer og obligationer med renteloft m.v. tages udgangspunkt i oplysninger fra ledende markedsdeltagere om den optionsjusterede renterisiko. Andre former for renterelaterede optionsrisici tager udgangspunkt i en deltaværdiopgørelse. Opgørelserne udarbejdes i enkeltvaluta samt for hvert tidsinterval på rentekurven.

Koncernens eksponering er hovedsagelig i DKK, EUR og USD, mens nettorenterisikoen på tværs af valutaer er forholdsvis begrænset.

Opgørelsen af renterisikoen suppleres af en række Stress-scenarier, der har til formål at måle rentestruktur- og konveksitetsrisiko.

I opgørelsen af renterisiko skelnes der mellem renterisikoen inden for og uden for handelsbeholdningen. Tabel 22 angiver koncernens samlede renterisiko.

Tabel 22
Renterisiko

	Stigning på 1 procentpoint	Fald på 1 procentpoint
	Mio. kr.	Mio. kr.
Fordelt efter forretningstyper		
Obligationer mv.	-351,8	350,3
Afledte finansielle instrumenter	195,2	-205,4
Pantebreve	-75,4	75,4
Øvrige poster	-0,8	-0,8
I alt	-232,8	219,5
Fordelt efter valuta		
DKK	-254,3	242,6
EUR	21,0	-22,4
USD	0,0	0,0
GBP	0,1	-0,1
CHF	0,0	0,0
SEK	0,3	-0,4
NOK	0,1	-0,1
Øvrige	0,0	0,0
I alt	-232,8	219,5

Aktierisiko er risikoen for tab som følge af ændringer i aktiekursen. I opgørelsen af aktierisikoen skelnes der mellem aktierisiko inden for og uden for handelsbeholdningen, hvor sidstnævnte er beskrevet i afsnittet Aktier mv. uden for handelsbeholdningen.

Aktier inden for handelsbeholdningen er aktier, der erhverves med handelshensigt. Aktierisikoen inden for handelsbeholdningen opgøres efter et risikomål, der angiver, hvor meget koncernen kan forvente at tabe ved et generelt fald/ stigning i aktiemarkedene på 10 pct. For ultimo 2022 var risikomålet på 28,5 mio. kr. (34,2 mio. kr. i 2021).

Aktier uden for handelsbeholdningen er aktier der ikke er erhvervet med handel for øje herunder aktier i en række sektorselskaber.

Valutarisiko afspejler risikoen for tab på positioner som følge af ændringer i valutakurserne. Valutarisikoen opgøres efter både valutakursindikator 1 og 2 (hvor valutakursindikator 2 er inklusive valutarisikoen fra investeringsforeninger), samt som en vægtet sum af nettopositioner i de enkelte valutaer, hvor der i vægtningen tages hensyn til valutakursernes volatilitet.

Kreditspændrisiko for obligationsbeholdningen og obligationsrelaterede instrumenter er risikoen for tab som følge af ændringer i kreditspændet, som afspejler markedets prissætning af den underliggende obligationsudsteders kreditværdighed (PD) samt obligationens senioritet og likviditet (LGD). Kreditspændrisiko er ikke kun relevant for kreditobligationer, men også for real-kredit- og statsobligationer.

Hovedparten af obligationsbeholdningen i koncernen har en investment-grade instrument-rating (rating på BBB- eller bedre) og består primært af realkredit- og statsobligationer.

En mindre del af koncernens obligationsbeholdning består af virksomhedsobligationer og obligationer udstedt af pengeinstitutter (finansielle obligationer). Ultimo 2022 udgør de henholdsvis 3,1 og 5,7 pct. af den samlede obligationsbeholdning og er primært denomineret i DKK og EUR.

For at sikre styring af risikoen er der fastsat rammer for henholdsvis stats-, realkredit- og virksomhedsobligationer samt finansielle obligationer ud fra risikovægtede kreditspændseksponeringer, hvor risikovægtene er baseret på historisk observerede volatiliteter. Kreditspændrisikoen for institutspecifikke rammer overvåges dagligt, mens den konsoliderende ramme overvåges kvartalsvist.

Der foretages kvartalsvis rapportering til bestyrelsen.

Tabel 23
Obligationsbeholdningen fordelt på rating

	2022	2021
	Pct.	Pct.
Rating		
AAA	85,3	81,7
AA+, AA, AA-	1,6	2,0
A+, A, A-	8,4	11,3
BBB+	1,8	1,9
BBB	0,2	0,2
BBB-	0,2	0,2
Rating < BBB-	0,8	0,8
Ingen rating	1,7	1,9
I alt	100,0	100,0

Renterisiko uden for handelsbeholdningen

Renterisiko uden for handelsbeholdningen opstår primært fra kunders udlån og indlån med fast og variabel rente. I koncernen anvendes afledte finansielle instrumenter til at afdække renterisikoen.

Renterisikoen uden for handelsbeholdningen i koncernen opgøres efter samme principper som renterisikoen inden for handelsbeholdningen, men rentescenarierne er hårdere som følge af den mindre omsættelighed/likviditet i forretningerne. Renterisikoen opgøres dagligt i bankerne og rapporteres kvartalsvist til bestyrelsen.

I koncernen indgår renterisikoen i den daglige overvågning, hvor det kontrolleres, om koncernen disponerer inden for de udstukne rammer. I et vist omfang, hvor variationen i renterisiko er beskeden, genberegnes risikoen ikke dagligt men medgår med tidligere opgjort risiko i den samlede opgørelse. Renterisikoen uden for handelsbeholdningen (EVE) for koncernen, opgjort som maksimalt estimeret tab ved parallel- og rentestrukturskift, udgør ultimo 2022 45,3 mio. kr. I tabellen nedenfor er angivet resultaterne af rentescenarierne i 2022 og 2021.

Renterisiko på nettorenteindtjeningen uden for handelsbeholdningen (NII)

Koncernen har udarbejdet et estimat for følsomheden på nettorenteindtjeningen på alle rentebærende instrumenter uden for handelsbeholdningen over en treårig horisont. Følsomheden er beregnet for parallelskifte i renteniveauet på +/- 200 basispunkter med et rentegulv på -1 pct. Beregningerne tager udgangspunkt i en konstant balance.

Der er antaget forretningsmæssige reaktioner, som beskriver, hvordan banken forventer at tilpasse sine rentesatser på ind- og udlån for forskellige kundesegmenter.

Som det fremgår af tabellen herunder, forventer koncernen et væsentligt forbedret indtjeningsniveau i et rentestigningsscenarie på omkring 400 mio. kr. om året efter en indkøringsperiode. Indtjeningen kommer som følge af forventninger om højere rentemarginal fra kundeindlån.

I rentefaldsscenariet forventer koncernen et fald i indtjeningen på ca. 300 mio. kr. om året. Dette skyldes, at koncernen ikke forventer at kunne sænke indlånsrenterne i samme omfang som det generelle rentefald.

Negative indlånsrenter vurderes dog at være et generelt markedsvilkår for store dele af kundebestanden i et scenarie med rentefald på 200 basispunkter. Koncernen forventer derfor at genindføre negative indlånsrenter overfor både privat- og erhvervs kunder i dette scenarie.

Tabel 24
Renterisiko på nettorenteindtjeningen uden for handelsbeholdningen (NII)

	Renteændring på +200 bps		
	2023	2024	2025
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.
Forventede ændringer i netto renteindtægterne uden for handelsbeholdningen ved uændret balance og parallelforskydninger i renteniveauet			
Netto renteindtægter	633,0	413,0	417,0

	Renteændring på -200 bps		
	2023	2024	2025
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.
Forventede ændringer i netto renteindtægterne uden for handelsbeholdningen ved uændret balance og parallelforskydninger i renteniveauet			
Netto renteindtægter	-373,0	-273,0	-277,0

Tabel 25
Renterisiko uden for handelsbeholdningen

Rentestrukturscenarier	2022	2021
	Mio. kr.	Mio. kr.
Parallel op	-45,3	-8,9
Parallel ned	44,4	1,6
Korte renter ned	-12,3	-3,0
Korte renter op	11,5	5,4
Kurveflader	33,7	9,4
Kurvestjerner	-44,6	-15,4
EVE	-45,3	-15,4

Aktier mv. uden for handelsbeholdningen

Aktier mv. uden for handelsbeholdningen er kendetegnet ved, at de ikke er erhvervet med handel for øje. Koncernen ejer sammen med andre kreditinstitutter kapitalandele i en række sektorselskaber (eksempelvis DLR Kredit, PRAS mv.). Disse kapitalandele tilhører anlægsbeholdningen og har til formål at understøtte koncernens forretning inden for realkredit, IT, betalingsformidling og investeringer.

Koncernen har herudover en aktieportefølje uden for handelsbeholdningen, der indeholder aktier købt med henblik på langsigtede investeringer.

Tabel 26
Aktier uden for handelsbeholdningen

	2022	2021
	Mio. kr.	Mio. kr.
Dagsværdi primo	1.834,6	1.008,7
Tilgang ved køb af dattervirksomhed	0,0	816,3
Overført til handelsbeholdningen	-265,5	0,0
Realiseret kursgevinst	2,6	28,1
Urealiseret kursgevinst*)	133,0	51,5
Netto køb	165,2	-70,0
Dagsværdi ultimo	1.869,9	1.834,6

I foråret 2022 omplacerede koncernen børsnoterede aktier, som var placeret uden for handelsbeholdningen til handelsbeholdningen. Dette var en følge af Finanstilsynets notat om grænsedragning for positioner i og uden for handelsbeholdningen.

Tabel 27
Aktieeksponeringer uden for handelsbeholdningen, ultimo 2022

	Aktier uden for handelsbeholdningen
	Mio. kr.
Penge-, kreditinstitut og forsikring	938,8
Investeringselskab	631,9
Investeringsforening	63,1
Private Equity	0,0
Industri	198,1
Handel og Service	38,0
I alt	1.869,9

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for tab som følge af, at koncernen får øgede finansieringsudgifter, at koncernen ikke kan opfylde sine betalingsforpligtelser eller, at koncernen ikke kan opretholde sin forretningsmodel grundet manglende finansiering.

Likviditetsrisiko afspejler et løbetids-mismatch på balancen, mellem betalingsstrømme fra aktiverne og passiverne, hvor udlånsporteføljen generelt har en længere løbetid end indlån og andre finansieringsforretninger. Hovedparten af koncernens likviditetsrisiko er i DKK, mens en mindre andel er i andre valuta.

Styring og overvågning af likviditetsrisikoen sker med udgangspunkt i de af bestyrelsen fastsatte likviditetspolitikker, instrukser og beredskabsplaner for koncernen. Derudover er der udstukket interne rammer til likviditetsstyringsfunktionen (treasury), som har ansvaret for, at koncernen overholder de bevilgede rammer for den kortsigtede likviditet. Direktionen har i samarbejde med de relevante stabsfunktioner ansvaret for styringen af den langsigtede funding.

Koncernen fører generelt en meget forsigtig likviditetspolitik, som skal sikre, at krav eller behov for likviditet, som koncernen kan blive mødt med, til ethvert tidspunkt kan tilgodeses. Likviditetspolitikken sikrer desuden også, at de lovgivningsmæssige og interne krav er overholdt og understøtter koncernens fremtidige udvikling.

Koncernen skal overholde de fælles europæiske krav om overholdelse af Liquidity Coverage Ratio (LCR) og Net Stable Funding Ratio (NSFR) for kreditinstitutter. Begge likviditetsnøgletal indgår som en central del af likviditetsstyringen i koncernen. Koncernens interne likviditetsmålsætning for LCR er 130 pct., mens koncernens fundingmålsætning er 110 pct. for NSFR. De interne målsætninger for LCR og NSFR ligger dermed over det lovmæssige krav på 100 pct.

I Arbejdernes Landsbank varetages den daglige langsigtede styring af treasury-funktionen, mens handelsområdet varetager den kortsigtede operationelle styring. Likviditetsrisikoen opgøres og rapporteres dagligt mod de udstukne rammer vedtaget i likviditetspolitikken. I Vestjysk Bank er det operationelle ansvar for likviditetsområdet uddelegeret til treasury-funktionen.

Banken anvender på nuværende tidspunkt en BEC understøttet løsning til opgørelse af den daglige LCR. Vestjysk Bank overgår til samme løsning i 2023.

Koncernen anvender en BEC understøttet systemløsning til opgørelse af NSFR.

Risikokomiteén samt balance- og kapitalkomiteén overvåger likviditetsudviklingen på kort og langt sigt i forhold til koncernens forretningsmæssige udvikling, såvel på kapitalmarkedsområdet som på ind- og udlån.

Foruden løbende likviditetsprognoser og beregning af likviditetsoverdækning foretages stresstest af koncernens likviditet på længere sigt med henblik på at afdække følsomheden over for væsentlige ændringer i løbende fundingbehov.

Koncernen har endvidere udarbejdet en likviditetsberedskabsplan, som angiver konkrete tiltag til forbedring af likviditeten og/eller nedbringelse af risici, herunder belåning eller salg af aktiver, som banken kan iværksætte, hvis likviditetssituationen tilsiger det. Koncernen opererer med likviditetstiltag med forskellig forventet tidshorizont. Tiltag med kort forventet tidshorizont vedrører bl.a. belåning af obligationer og aktier, som ikke kan medregnes i likviditetsbufferen, afhændelse af aktie og obligationer, som ikke indgår i likviditetsbufferen og optagelse af pengemarkedsforretninger. Tiltag med længere forventet tidshorizont vedrører bl.a. belåning af domicilejendomme, optagelse af lån i kapitalmarkedet og udnyttelse af uigenkaldelige kredittilsagn.

Koncernens opgørelse af LCR udgør 264,5 pct. ultimo 2022 og har ligget stabilt højt gennem hele året, væsentligt over lovkravet på 100 pct. og koncernens interne likviditetsmålsætning på 130 pct. Baseret på koncernens likviditetsprognose forventes det, at koncernens nuværende likviditetsbuffer er tilstrækkelig til at dække likviditetsbehovet for hele 2023.

Tabel 28
LCR likviditetsopgørelse 2022

	Q1	Q2	Q3	Q4
LCR likviditetsopgørelse vægtet gens. i mia.kr				
Likviditetsbuffer i alt	33,0	33,7	34,9	35,4
Nettooutflow	11,5	12,5	13,3	13,2
Outflow	13,2	13,3	13,8	13,5
Inflow	1,7	0,8	0,4	0,4
LCR (Pct.)	286,9	271,1	262,3	268,6

Koncernens likviditetsbuffer består primært af realkreditobligationer, stats- og statsgaranterede obligationer inkl. kommune- og skibskreditudstedelser. Ultimo 2022 udgjorde L1-papirer samlet 95,9 pct. af koncernens likviditetsbuffer. Udover sammensætningen af koncernens likviditetsbuffer er den primære årsag til den høje og stabile udvikling i LCR koncernens indlån, hvor 70,4 pct. indregnes som stabilt efter LCR-forordningens regler. Den høje grad af stabile indlån medfører et tilsvarende lavere nettooutflow sammenlignet med ikke-stabile indlån.

De mindre kvartalsvise fluktuationer i nettooutflow skyldes primært ændrede kortsigtede placeringsbehov i pengemarkedet, mens ændringer i likviditetsbufferen er henførbare til fluktuationer i koncernens placeringsbehov.

Betalinger fra derivatexponeringer udgør en uvæsentlig andel af koncernens samlede nettooutflow, og afgiver kontant sikkerhedsstillelse. Som følge af marginaftaler med finansielle modparter medregnes de ikke i koncernens likviditetsbuffer.

Koncernens opgørelse af NSFR udgør 140,9 pct. ultimo 2022 og har, siden likviditetsnøgletallet blev indført i juni 2021, ligget stabilt over kravet på 100 pct., som tabel 29 illustrerer.

Tabel 29
NSFR fundingopgørelse 2022

	Q1	Q2	Q3	Q4
NSFR fundingopgørelse i mia.kr				
Available Stable Funding (ASF)	88,6	89,9	91,4	92,2
Required Stable Funding (RSF)	64,9	65,5	65,0	65,5
NSFR (Pct.)	136,6	137,2	140,8	140,9

Behæftede aktiver

Koncernen behæfter i et vist omfang aktiver i forbindelse med markedsrisikotagning og likviditetsdisponering, herunder aktiver stillet til sikkerhed i Nationalbanken for værdipapir- og detailafvikling.

Koncernen anvender sikkerhedsstillelse over for andre kreditinstitutter for udviklingen i markedsværdien af koncernens OTC-handlede derivatforretninger samt marginindsud i forbindelse med børshandlede derivater. Specifikt stiller

Arbejdernes Landsbank initial margin til QCCP'er (kvalificerede centrale clearings-modparter).

Koncernen gør i et mindre omfang brug af genkøbsforretninger af obligationer som en del af renterisiko- og likviditetsstyring.

Værdien af behæftede aktiver er faldet væsentligt over året, hvilket til dels kan tilskrives et større fald i sikkerheder til VP-afvikling/clearing samt positiv markedsværdiudvikling på koncernens derivatportefølje, som har reduceret sikkerhedsstillelse i form af marginstillelse.

Tabel 30
Behæftede aktiver

	Regnskabs-	Dagsværdi	Regnskabs-	Dagsværdi
	mæssig værdi		mæssig værdi	
	2022	2022	2021	2021
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.
Aktiver				
Behæftede aktiver				
Aktier	0,0	0,0	0,0	0,0
Obligationer	622,7	622,7	646,7	646,7
Øvrige aktiver *)	207,6	207,6	2.257,1	2.257,1
I alt behæftede aktiver	830,4	830,4	2.903,8	2.903,8
Ubehæftede aktiver				
Aktier	2.154,9	2.154,9	1.981,2	1.981,2
Obligationer	28.021,2	28.021,2	27.609,2	27.609,2
Øvrige aktiver	76.980,5	76.946,6	74.966,4	75.135,6
I alt ubehæftede aktiver	107.156,5	107.122,7	104.556,8	104.726,0
Modtaget sikkerhedsstillelse, der er til rådighed for behæftelse				
Obligationer til dagsværdi				
Behæftet sikkerhedsstillelse	16,0	16,0	0,0	0,0
Ubehæftet sikkerhedsstillelse	4,0	4,0	0,0	0,0
I alt obligationer til dagsværdi	20,1	20,1	0,0	0,0
Behæftede aktiver/modtaget sikkerhedsstillelse				
Behæftede aktiver og sikkerhedsstillelse	846,4	846,4	2.903,8	2.903,8
Modsvarende passiver	66,7	66,7	266,5	266,5

*) Behæftelse relateret til VP-afvikling og derivathandel.

A close-up photograph of a hand holding a silver pen over a document. The image is overlaid with a semi-transparent white rounded rectangle containing the title text. The background is a muted green color with abstract geometric shapes.

Operationel risiko og øvrige risici

Operationel risiko

Ved operationel risiko forstås risikoen for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, herunder juridiske risici.

De operationelle risici kategoriseres efter de syv risikotyper, som CRR-forordningen definerer:

- Ansættelsesvilkår og sikkerhed på arbejdspladsen
- Ekstern svig
- Forretningsforstyrrelser og systemfejl
- Intern svig
- Kunder, produkter og forretningspraksis
- Ordreaftvikling, levering og procesforvaltning
- Skader på fysiske aktiver

Opfølgning på operationelle risici i koncernen omfatter en række underliggende områder, hvoraf de væsentligste er: IT-sikkerhed, outsourcing, persondatabeskyttelse, compliancerisici, hvidvaskrisici og risici forbundet med implementering af nye produkter og serviceydelser.

Politik for operationel risiko

Bestyrelsen i A/S Arbejdernes Landsbank har fastlagt koncernens politik for operationel risiko, hvor målet er at skabe overblik over de operationelle risici, at minimere antallet af fejl og hermed reducere tab i koncernen som følge af operationelle fejl under hensyntagen til de omkostninger, som er relateret hertil.

Koncernen ønsker en åben kultur blandt medarbejderne med henblik på at øge bevidstheden om operationelle risici og sikre vidensdeling blandt medarbejderne.

Operationelle risici vurderes ud fra, hvor sandsynligt det er, at risikoen materialiserer sig i en operationel hændelse, samt konsekvensen af en sådan hændelse. Risiciene indplaceres på en 4-trins-skala fra ubetydelig til meget høj. For at sikre at det operationelle risikoniveau holdes på et acceptabelt niveau, har bestyrelsen defineret en risikoappetit i politikken. Risici, som ligger uden for appetitten, vurderes af bestyrelsen minimum halvårligt.

Håndtering af operationelle risici

Alle aktiviteter i organisationen er forbundet med operationelle risici. For at reducere risikoen for at der sker operationelle hændelser med væsentlige tab til følge, overvåger og styrer koncernens selskaber de operationelle risici.

Ansvar for den daglige håndtering af operationelle risici er placeret decentralt hos de forretningsansvarlige enheder. De operationelle risici i Arbejdernes Landsbank og AL Finans

kortlægges ved at de enkelte enheder identificerer og vurderer egne risici. Risikofunktionen afholder minimum årligt risikoidentifikationsmøder med de forretningsansvarlige enheder, hvor de identificerede risici gennemgås, og der foretages en evaluering af sandsynlighed og konsekvens. I forbindelse med gennemgangen af enhedernes operationelle risici bliver det vurderet, om risiciene er tilfredsstillende afdækket med kontroller og andre risikoreducerende tiltag. Risikoidentifikationsmøderne understøtter risikobehandlingen og medvirker samtidig til en større bevidsthed om operationelle risici i organisationen. Kortlægningen af de operationelle risici giver også et billede af særligt risikofyldte processer, systemer, produkter eller adfærd, og udgør dermed et overordnet styringsværktøj. Vestjysk Bank har egen proces for overvågning og rapportering af operationelle risici.

Opfølgning og rapportering vedrørende operationel risiko, herunder rollen som risikofacilitator, er forankret i 2. forsvarslinje og der sker løbende behandling af operationelle risici og tilhørende rapportering i risikokomiteén.

Udviklingen i den operationelle risiko overvåges løbende for at sikre det bedst mulige grundlag for styring af operationelle risici.

Arbejdernes Landsbank og AL Finans har i 2022 implementeret en GRC-plattform til at understøtte bl.a. håndteringen af operationelle risici. GRC-plattformen forventes implementeret i Vestjysk Bank i løbet af første halvår 2023.

Koncernen er opmærksom på, at den øgede digitalisering, hvor en stadig større del af kommunikationen er elektronisk, er med til at øge risikoen for ekstern svig i form af cyber kriminalitet. Hovedparten af forsøg på svig forhindres up-front ved koncernens IT-leverandør, BEC, og derudover af egne kontrolmiljøer og medarbejdernes agtpågivenhed.

Rapportering af operationelle risici

Rapportering til bestyrelse og direktion sker kvartalsvist, og indeholder udviklingen i operationelle hændelser samt orientering om større operationelle hændelser. Herudover modtager bestyrelse og direktion kvartårligt en opsummering på væsentlige ændringer i risikobilledet.

Der foregår en løbende rapportering til den risikoansvarlige, direktion og bestyrelse efter nærmere fastsatte kriterier i politikken.

IT-sikkerhed

Koncernens ydelser er i høj grad understøttet af IT. Det er et vigtigt element, når operationelle risici skal vurderes, således koncernen sikrer et passende sikkerhedsniveau for beskyttelse af data og IT-systemer.

Bestyrelserne i bankerne i koncernen har fastlagt IT-sikkerhedspolitikker, som opstiller og formulerer kravene til IT-sikkerhedsstyring.

Den geopolitiske situation påvirker forsyningssikkerheden og koncernens trusselsbillede. Koncernen vurderer løbende behovet for yderligere beredskabstiltag. Derudover overvåges situationen også i FSOR-regi.

Der er et øget fokus på leverandørstyring, for at sikre det nødvendige sikkerhedsniveau for IT-systemerne i koncernen. Det kræver blandt andet yderligere indsigt hos outsourcing leverandører.

Koncernen fortsætter med at øge sin interne kapacitet på IT-sikkerhedsområdet i 2023 for at kunne efterleve de stigende krav, og sikre at koncernens IT-sikkerhedsniveau er på et passende niveau. Samtidig arbejdes der løbende på, at alle medarbejdere har et tilfredsstillende kendskab til IT-sikkerhed. Derfor har alle medarbejdere i banken i 2022 fået kendskab til IT-sikkerhed gennem en række awareness aktiviteter. For at beskytte koncernen mod det stigende trusselsbillede arbejdes der med at øge koncernens kompetencer til at kunne håndtere potentielle angreb.

Outsourcing

Koncernen har outsourcet en væsentlig del af de kritiske bank-systemer, og derfor er outsourcing et væsentligt element i den operationelle risikostyring.

Bestyrelserne i Arbejdernes Landsbank og Vestjysk Bank har fastlagt politikker for outsourcing, som angiver rammerne for outsourcing af aktiviteterne samt definerer bestyrelsens risikoappetit for outsourcing af aktiviteter.

Den outsourcingansvarlige er organisatorisk placeret i 1. forsvarslinje, og bistår ledelsen i at sikre, at outsourcing foregår betryggende. De outsourcingansvarlige er ansvarlige for styring og overvågning af outsourcing, samt sikring af dokumentationen af outsourcing.

Arbejdernes Landsbank har primo 2023 etableret en procurementfunktion under CFO-området med ansvar for kontraktstyring og outsourcing, som vil fortsætte arbejdet med at højne modenheden på området. Fremadrettet vil den outsourcingansvarlige være tilknyttet procurementfunktionen.

Persondataforordningen (GDPR)

Koncernen har stor fokus på at sikre, at persondata behandles i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen (GDPR) og databeskyttelseslovgivningen, og er der et vigtigt element i vurderingen af de operationelle risici.

Direktionen i Arbejdernes Landsbank har udpeget en koncern databeskyttelsesrådgiver (DPO) for at sikre efterlevelse af de databeskyttelsesretlige regler.

Hvidvaskrisici

Koncernen har stor fokus på forebyggelse af hvidvask (AML), herunder de risikobegrænsende foranstaltninger, der skal iværksættes for at undgå, at koncernens selskaber bliver misbrugt til hvidvask og finansiering af terrorisme.

AML-afdelingen under ledelse af den koncern hvidvaskansvarlige har til formål at sikre, at koncernen og dens selskaber overholder lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme samt forordning om pengeoverførsel og EU's terrorforordninger. Den hvidvaskansvarlige refererer direkte til direktionen.

Medarbejdernes opmærksomhed og årvågenhed er en vigtig del af værnet mod hvidvask, terrorfinansiering og brud på finansielle sanktioner. For at sikre, at medarbejderne har det nødvendige kendskab, har Arbejdernes Landsbank igen i 2022 gennemført et obligatorisk e-learningkursus i forebyggelse af hvidvask, terrorfinansiering og brud på finansielle sanktioner. Alle medarbejdere har gennemgået forløbet, som er afsluttet med en test. Antallet af medarbejdere, der arbejder fuldtid med forebyggelse af hvidvask, terrorfinansiering og brud på finansielle sanktioner, har været fortsat stigende i 2022.

Modelrisiko

Operationel risiko omfatter endvidere modelrisiko, der dækker over risikoen for tab som følge af beslutninger, der hovedsagelig baserer sig på resultater fra modeller. De operationelle risici opstår ved fejl i udvikling, gennemførelse eller anvendelse af modeller, og kan f.eks. skyldes fejl eller svagheder i det datagrundlag, som modellen bygger på.

Koncernens retningslinjer for modelrisiko, som er vedtaget af bestyrelsen, fastsætter kravene til den løbende rapportering og opfølgning på modelrisiko, samt kravene til koncernens modelregister, som giver overblik og sikrer en klar definition af roller og ansvar.

Der vil i 2023 ske en fortsat indsats for at modne styring af modelrisici på koncernniveau.

Produkter og serviceydelser

Der sker hyppige forandringer i udbuddet af produkter og serviceydelser, som har betydning for bl.a. koncernens it-systemer og medarbejdernes håndtering heraf. Dette øger risikoen for fejl, og er derfor væsentligt at vurdere i relation til den operationelle risikostyring.

Risici forbundet med implementering af nye produkter og serviceydelser identificeres og vurderes i henhold til de etablerede interne processer forinden godkendelse i Arbejdernes Landsbanks direktion og/eller bestyrelse.

Processen sikrer, at risiciene identificeres, vurderes og håndteres. Arbejdernes Landsbank har nedsat en pris- og produktkomité, som bl.a. skal sikre en tilstrækkelig analyse, stillingtagen og involvering, inden der sker ændringer i bankens udbud af produkter og serviceydelser. Vestjysk Bank og AL Finans har etableret egne processer på området.

Godkendelsesproceduren reguleres i koncernens selskabers politikker på området.

Compliancerisici

Operationel risiko omfatter også compliancerisici, der identificeres af koncerncompliancefunktionen. Compliancerisiko er risikoen for, at koncernen bliver pålagt retslige sanktioner eller myndighedssanktioner eller lider økonomiske tab eller forringelse af omdømme som følge af manglende overholdelse af lovgivning, markedsstandarder eller interne regelsæt.

Koncerncompliancefunktionen har til formål at bistå ledelsen med at sikre overholdelse af den gældende lovgivning, markedsstandarder og interne regelsæt.

Compliancefunktionen er en del af 2. forsvarslinje, og rapporterer hvert kvartal til bestyrelser og direktioner.

Kapitalbehov

Beregning af kapitalbehovet, der skal dække operationel risiko i koncernen, sker på baggrund af basisindikatormetoden. Ved udgangen af 2022 udgør den operationelle risiko 11,1 pct. af den samlede risikoeksponering, hvilket giver et kapitalkrav (8 pct.-kravet) på 535,8 mio. kr.

Øvrige risici

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risikoen for tab som følge af, at der sker ændringer i eksterne forhold eller begivenheder, som skader koncernens omdømme eller den operationelle indtjening, herunder også strategiske risici.

Risikoen viser sig i form af et uventet fald i indtægter eller en uventet stigning i omkostninger.

Årsagerne kan eksempelvis være:

- En skærpet priskonkurrence, som medfører fald i forretningsvolumen eller faldende indtjening på den eksisterende forretningsvolumen
- Øgede produktudviklingsomkostninger for at matche nye produkter hos konkurrenterne
- Øgede markedsføringsomkostninger som følge af negativ pressedekning
- Fejlvurdering af indtægterne ved igangsatte aktiviteter

Koncernen vurderer kontinuerligt denne type risici og altid i forbindelse med fastsættelse af det individuelle solvensbehov.

Ejendomsrisiko

Ejendomsrisiko er risikoen for tab på koncernens ejendomsportefølje som følge af generelle fald i ejendomspriserne.

Koncernen har en ejendomsportefølje på 1.859,5 mio. kr. ultimo 2022. Ejendommene anvendes hovedsageligt til koncernens drift. Herudover anvendes mindre dele af enkelte ejendomme til udlejning til beboelse og liberalt erhverv. Ejendommene er geografisk bredt placeret i Danmark, dog med overvægt i Storkøbenhavn målt på regnskabsmæssig værdi.

Følsomheden på værdiansættelsen af koncernens ejendomme er udtrykt ved en positiv ændring i ejendommenes afkast på 0,5 procentpoint, som vil reducere ejendommenes værdi med ca. 131,4 mio. kr.

Aflønningsrisiko

Lønpolitikken indeholder blandt andet retningslinjer for aflønning af bestyrelsen og direktionen i Arbejdernes Landsbank. Lønpolitikken gennemgås løbende og mindst én gang om året.

Lønpolitikken fastlægger, at ledelsen skal aflønnes med et vederlag, der både er markedskonformt, og som afspejler ledelsens indsats for Arbejdernes Landsbank. Lønpolitikken fastlægger endvidere, at aflønning til bestyrelsen og direktion skal være en fast aflønning, således at der ikke indgår nogen form for incitamentsaflønning. Tilsvarende gælder for vicedirektører, underdirektører, koncernens revisionschef, AML-direktøren, den risikoansvarlige og den complianceansvarlige.

Medarbejdere i risikofunktionen, compliancefunktionen og intern revision er underlagt særlige vilkår, hvor variable løndelev ikke afhænger af udviklingen i koncernens resultat, men alene er baseret på afdelingens og den enkelte medarbejders resultat.

For øvrige risikotagere og ansatte i kontrolfunktioner gælder ligeledes, at der ikke udbetales variable løndelev til disse uden for rammerne af indgået overenskomst.

I årsrapporten for 2022, side 21, omtales præmissen for det af bestyrelsen nedsatte bestyrelsesudvalg, nominerings- og aflønningsudvalget. På side 21 samt i note 9 oplyses om aflønning mv. til bestyrelse, direktion og øvrige risikotagere mv., som har væsentlig indflydelse på risikoprofilen.

Gruppen af medarbejdere (risikotagere), som har væsentlig indflydelse på risikoprofilen justeres, når der sker personaleudskiftninger og/eller ud fra en bedømmelse af vedkommendes funktioner og jobindhold.

AKTIESELSKABET

 Arbejdernes Landsbank

CVR-nr. 31 46 70 12, København

Panoptikonbygningen

Vesterbrogade 5 · 1502 København V
Telefon 38 48 48 48 · www.al-bank.dk